

Dosarul nr. 1-4575/2019
1-19189541-12-1-28112019

S E N T I N Ț Ă
În numele Legii

7 aprilie 2023

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani

în componența:

Președintelui ședinței,
judecătorul
Grefieri

Stella Bleșceaga
Varvara Apostol, Grigore Damaschin

cu participarea:

Procurorul
Inculpatului
Apărătorilor

Vitalie Codreanu
Valeriu Tipa
Alexandr Russu, Veaceslav Brăteanu

examinând în ședința de judecată publică, în procedură generală, în limba română, cauza penală de învinuire a lui:

Tipa Valeriu *****, născut la *****, IDNP: *****, originar din r-nul *****, s. ***** și domiciliat în mun. *****, pe str. *****, cu studii medii, supus militar, căsătorit, cu 3 copii minori la întreținere, pensionar din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, cetățean al Rep Moldova și României, fără grade de invaliditate, fără titluri speciale, grade de calificare și distincții de stat, nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog și cu antecedente penale stinse, fiind anterior condamnat prin:

- *sentința din 1 aprilie 2016, emisă de Judecătoria Centru, mun. Chișinău în dosarul nr. 1-952/2014, în baza art. 326 alin. (2) lit. b), d) și 326 alin. (1) din Codul penal, conform art. 84 alin. (1) din Codul penal, la o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, iar potrivit art. 90 din Codul penal, pedeapsa a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani,*

în comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 326 alin. (2) lit. b), 326 alin. (2) lit. b) și 326 alin. (2) lit. b) din Codul penal.

Procedura de citare legală, fiind respectată.

Date cu referire la examinarea cauzei penale: 28 noiembrie 2019 – 7 aprilie 2023.

Cu referire la materialele cauzei penale și a probelor administrate și cercetate în ședință de judecată, instanța,

C O N S T A T Ă :

Privind fapta prejudiciabilă constatată.

1.1. Inculpatul ***Tipa Valeriu***, în luna martie a anului 2016, din discuție cu Comanac Ion Vasile, în privința căreia cauza penală a fost disjunctă într-o procedură separată și a fost ulterior condamnat, a aflat și a cunoscut despre dificultățile lui Cîrlig Ion *****întâmpinate la susținerea examenului pentru obținerea permisului de conducere.

În continuare, conștientizând caracterul infracțional al faptelor sale, acționând de comun acord și în rezultatul înțelegerii prealabile cu aceeași persoană Comanac Ion, au repartizat între ei rolurile, astfel încât, ultimul l-a convins pe Cîrlig Ion că îi poate acorda ajutor, susținând că Tipa Valeriu are influență asupra persoanelor publice responsabile de examinare și documentare cu permis de conducere din cadrul subdiviziunii SCCA a Î.S. „CRIS „Registru”” specializată în calificarea conducătorilor auto, influență care a fost apreciată de către Cîrlig Ion drept una reală, credibilă și posibilă, considerând că ei pot determina persoanele respective să acționeze în vederea facilitării promovării examenului pentru primirea de către el a permisului de conducere de categoria „D” și „E”, iar prin urmare, au pretins de la Cîrlig Ion mijloace bănești în cuantum de 650 de EURO, fără a realiza ulterior influența susținută.

Acțiunile lui ***Tipa Valeriu*** au fost încadrate juridic de către organul de urmărire penală în temeiul art. 326 alin. (2) lit. b) din Codul penal – „traficul de influență”, adică *pretinderea prin mijlocitor de bani pentru o altă persoană, de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-l face să îndeplinească o acțiune în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite, acțiuni care au fost comise de două sau mai multe persoane.*

1.2. Tot el, inculpatul ***Tipa Valeriu***, în luna august a anului 2016, din discuția purtată cu Comanac Ion Vasile, în privința căreia cauza penală a fost disjunctă într-o procedură separată și a fost ulterior condamnată, a aflat și a cunoscut despre dificultățile lui Croitor Nicolae întâmpinate la susținerea examenului pentru obținerea permisului de conducere.

În continuare, conștientizând caracterul infracțional al faptelor sale, acționând de comun acord și în rezultatul înțelegerii prealabile cu aceeași persoană identificată Comanac Ion, au repartizat între ei rolurile astfel încât ultimul, aflându-se la domiciliu în satul Floreni din r-nul Anenii Noi, l-a convins pe Croitor Nicolae că îi poate acorda ajutor, susținând că Tipa Valeriu are influență asupra persoanelor publice responsabile de

examinare și documentare cu permis de conducere din cadrul subdiviziunii SCCA a Î.S. „CRIS „Registru”” specializată în calificarea conducătorilor auto, influență care a fost apreciată de către Croitor Nicolae ***** drept una reală, credibilă și posibilă, considerând că ei pot determina persoanele respective să acționeze în vederea facilitării promovării examenului pentru primirea de către el a permisului de conducere de categoria „A”, „B” și „C”, iar prin urmare au pretins și au primit de la acesta mijloace bănești în suma de 900 de EURO, ce constituie 19 840,23 lei, conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a Moldovei la 15 august 2016 (1 EURO fiind echivalentul sumei de 22,0447 lei), pe care ulterior Comanac Ion i-a transmis lui Tipa Valeriu, pentru a realiza influența susținută.

Acțiunile lui *Tipa Valeriu* au fost încadrate juridic de către organul de urmărire penală în temeiul art. 326 alin. (2) lit. b) din Codul penal – „traficul de influență”, adică *pretinderea și primirea prin mijlocitor de bani pentru o altă persoană, de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-l face să îndeplinească o acțiune în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite, acțiuni care au fost comise de două sau mai multe persoane.*

1.3. Tot el, inculpatul **Tipa Valeriu**, la 27 iulie 2016, din discuția purtată cu aceeași persoană Comanac Ion Vasile, a aflat și a cunoscut despre dificultățile lui Luchian Marin întâmpinate la susținerea examenului pentru obținerea permisului de conducere.

În continuare, conștientizând caracterul infracțional al faptelor sale, acționând de comun acord și în rezultatul înțelegerii prealabile cu Comanac Ion, au repartizat între ei rolurile astfel încât ultimul, aflându-se într-o cafenea situată pe șos. Muncești din mun. Chișinău, au repartizat între ei rolurile, astfel încât Comanac Ion l-a convins pe Luchian Marin *****că îi poate acorda ajutor, susținând că Tipa Valeriu are influență asupra persoanelor publice responsabile de examinare și documentare cu permis de conducere din cadrul subdiviziunii SCCA a Î.S. „CRIS „Registru”” specializată în calificarea conducătorilor auto, influență care a fost apreciată de către Luchian Marin drept una reală, credibilă și posibilă, considerând că ei pot determina persoanele respective să acționeze în vederea facilitării promovării examenului pentru primirea de către el a permisului de conducere de categoria „C” și „D1”, iar prin urmare au pretins de la Luchian Marin mijloace bănești în sumă de 900 EURO, ce constituie 19 620,54 lei conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a Moldovei la 27 iulie 2016 (*1 EURO fiind echivalentul a 21,8006 lei*).

Ulterior, continuându-și intenția sa unică, la 23 august 2016, Comanac Ion Vasile acționând de comun acord și în rezultatul înțelegerii prealabile cu Tipa Valeriu, aflându-se în preajma stadionului „Zimbru” situat pe bd. Dacia, mun. Chișinău, a primit de la Luchian Marin mijloace bănești în cuantum de 50 de EURO, ce constituie 1116,52 lei, potrivit cursului valutar stabilit de Banca Națională a Moldovei la 23 august 2016 (*1 Euro fiind echivalentul a 22,3305 lei*).

De asemenea, acționând cu aceeași intenție unică, la 26 august 2016, Comanac Ion Vasile, acționând de comun acord și în rezultatul înțelegerii prealabile cu Tipa Valeriu, aflându-se în apropierea magazinului „MoldAgroTeh”, situat pe șos. Muncești, nr. 271 din mun. Chișinău, a primit de la Luchian Marin mijloace bănești în cuantum de

850 EURO, ce constituie 18 974,63 lei, potrivit cursului valutar stabilit de Banca Națională a Moldovei la 26 august 2016 (*1 Euro fiind echivalentul a 22,3231 lei*), bani pe care Comanac Ion, urma să-i transmită lui Tipa Valeriu.

Acțiunile lui *Tipa Valeriu* au fost încadrate juridic de către organul de urmărire penală în temeiul art. 326 alin. (2) lit. b) din Codul penal – „traficul de influență”, adică *pretinderea prin mijlocitor de bani pentru o altă persoană, de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-l face să îndeplinească o acțiune în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite, acțiuni care au fost comise de două sau mai multe persoane.*

Privind procedura.

2.1. În ședința de judecată, procurorul, inculpatul și apărătorul acestora au solicitat examinarea cauzei în procedură generală, în ședința publică și în limba de stat, având în vedere că Tipa Valeriu nu recunoaște vina în faptele invocate în rechizitoriu și încadrarea juridică adusă, iar în acest sens, în conformitate cu articolele 351 și 352 din Codul de procedură penală, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei penale în procedură generală, cu participarea inculpatului, în limba română și în ședința de publică.

Poziția inculpatului în ședință de judecată.

3.1. *Inculpatul Tipa Valeriu*, fiind audiat în ședința de judecată, a declarat că nu recunoaște vinovăția sa și a indicat că la începutul anilor 2000, el a fost invitat în satul Floreni, unde o cumnată de a sa construia o casă de locuit, iar acolo a făcut cunoștință cu Comanac Ion, deoarece nu departe de casa lui se construia casa cumnatei sale. Comanac Ion a venit cu un automobil cu indicatorul de instruire auto. Împreună cu el erau nepoții Cimbrioi Alexandru și Ghenadie cu feciorul său Tipa Rodion-Valeriu, iar Comanac Ion a intrat în discuție cu ei, spunându-le că dacă vor dori să facă școlarizare, atunci să apeleze la el. În anul 2003 a venit la el nepotul Cimbrioi Alexandru și a rugat ca să meargă la domnul Ion pentru a vedea de ce acte și de ce bani are nevoie pentru școlarizare, pentru categoriile „D” și „E”. A mers la Comanac Ion și nu l-a găsit acasă, dar l-a găsit în str. Muncești, la magazinul „Ciocîrlia”, acolo Comanac Ion a comunicat nepotului său că are nevoie de certificatele medicale, copia la primul permis de conducere pe categoria „B”, copia la buletinul de identitate și că este nevoie de suna de 8000 lei pentru școlarizare. El a întrebat pe ultimul de ce este așa scump și a comunicat că este nevoie pentru mulțumire ca să-l instruiască în așa mod pentru a susține de unul singur examenul auto, iar aici intrau și cheltuielile lui personale. La fel a comunicat că imediat ce se vor începe lecțiile el îi va informa, deoarece trebuia să se adune 30 persoane pentru formarea grupei. Ulterior, trecuseră 2-3 luni și de la el nu avea nici o informație, iar din acest motiv l-a început a căuta, însă nu răspundea nici la telefon. A mai adăugat, că în toamna anului 2003, pe ultimul l-a găsit acasă, a întrebat de ce nu-i sună și imediat începuse a căuta actele prin mașină motivând că nu știa ce a făcut cu actele și cu banii, deoarece avea foarte multe copii a buletinelor, certificatelor medicale. A hotărât că lasă ca el să le caute și să-i informeze în cazul în care le găsește. Nepotul său într-un final nu a făcut școlarizarea și banii nu i-a întors. În anul 2012, din nou l-a găsit la magazinul

„Ciocârlia” și i-a comunicat că merge să-l declare la poliție, iar de aici s-a început și scandalul, ultimul îl numea cu cuvinte urâte, îi reproșa că a fost reținut de mai multe ori și crede că e din cauza sa, chiar dacă la poliție nu a fost, după care în luna iulie-august 2012, s-a prezentat la IP Botanica, în secția de gardă și a povestit domnului Pascari Corneliu despre cele întâmplate cu Comanac, la care el i-a spus că Comanac a mai fost reținut, cunoaște așa persoană, deoarece venea un fost colonel de la MAI și influența pentru eliberarea acestuia. La poliție a depus oficial o plângere pe numele lui Comanac Ion, iar ieșind de la comisariat, mergând spre casă l-a văzut pe Comanac Ion în fața Gării Feroviare, unde discuta cu niște persoane la fel pe subiectul școlarizării și în cele din urmă s-a apropiat de el, dar acesta l-a amenințat. Ulterior, cu el nu s-a mai întâlnit, iar în anul 2013, în luna decembrie a fost arestat pentru comiterea infracțiunii de trafic de influență, dar mai târziu a aflat că a fost un scenariu creat de către Comanac Ion care a pus o persoană care a susținut examenul și a fost învinuit că l-a ajutat la susținerea examenului, iar în urma acestui scenariu, a fost pedepsit cu închisoare pe un termen de doi ani și condiționat pe termenul de doi ani. În anul 2016, în luna februarie-martie, s-a întâlnit întâmplător cu Comanac Ion în Piața Centrală din mun. Chișinău și i-a adus aminte de cazul lor cu banii transmiși pentru școlarizare, dar el a comunicat că va strânge banii și îl va suna. Astfel, la sfârșitul lunii martie, anul 2016 a fost telefonat de către Comanac Ion ca să meargă să se întâlnească cu el pe str. Muncești, la magazinul „Ciocârlia”, între orele 13 și 00 min. până la 14 și 00 min., iar acolo când a ajuns, el stătea de vorbă cu doi bărbați și o doamnă, purtând discuții despre examenele la Criuleni, după care el i-a comunicat să-l aștepte și împreună cu aceste persoane au mers într-un bar de lângă magazinul „Ciocârlia”. A continuat că pe ultimul l-a așteptat o jumătate de oră, a văzut că el nu iese, a mers ca să vadă ce face și văzând că este ocupat cu acele persoane, s-a gândit să meargă acasă, unde a mers, iar peste o săptămână sau două, el l-a telefonat și i-a comunicat că a găsit actele lui Cimbrioi Alexandru, după care la două săptămâni, ei s-au întâlnit peste drum de Gara Feroviară. La întâlnire i-a explicat că actele nu-i mai trebuie și că trebuie să-i întoarcă banii și atunci iar s-au certat, acte nu i-a prezentat și i-a comunicat că mai mult nici nu vrea să-l vadă. Atunci a plecat acasă și pe acest caz a fost citat în luna septembrie la Procuratura Anticorupție, unde a fost rugat să mă prezint cu avocat, dar la acel moment avocatul era în proces și a mers fără el. În cele din urmă anchetatorul nu a dorit să-l asculte referitor la avocat și i-a asigurat un avocat din oficiu, după care a fost învinuit și reținut, pe str. Tighina 6 fiind închis, iar a doua zi dimineață a fost dus la Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), unde a avut măsură preventivă cu arest la domiciliu pe un termen de 30 zile. Concretizează că după trei ani de zile, a fost telefonat de către procurorul Codreanu Vitalie și a fost citat, dar anterior, procurorul de caz a fost Munteanu Ion.

La întrebările apărătorului a menționat, că domnul Comanac nu a finalizat școlarizarea rudei, iar în mun. Chișinău cu domnul Comanac Ion s-a întâlnit, nu își amintește în ce an, dar s-a întâlnit pe str. Muncești, în regiunea magazinului „Ciocârlia”, concretizând că în regiunea magazinului „Ciocârlia” la o piață unde vinde păsări și el i-a promis că îi va întoarce banii rudelor sale, pentru ce îl tot căuta, iar alte probleme cu Comanac Ion nu a avut.

La întrebările procurorului a indicat că în anul 2016 activa în domeniul construcției și nu a avut nici o dată tangență legată de studiile sau examinarea conducătorilor auto, dar era în relații de dușmănie cu Comanac Ion din motiv că nu îi întorcea banii și îl hrănea doar cu promisiuni, iar relațiile dintre ei s-au înrăutățit în perioada anilor 2011-2012, când a apelat la IP Botanica, unde a depus o plângere, care era semnată de către dânsul, deoarece el i-a transmis bani, însă nu cunoaște rezultatul acelei plângeri. Consideră că motivul din care Comanac l-a denunțat este faptul că i-a comunicat acestuia că a fost și a depus o plângere, la ce acesta a comunicat că el când îl va denunța pe inculpat, atunci pe el îl vor crede din motiv că el este fost polițist și într-un fel a fost o răzbunare a lui Comanac Ion, declarațiile căruia sunt false, or dacă erau convorbirile telefonice, urma să se convingă instanța că Comanac minte. Precizează că nu a depus până acum o plângere în privința lui Comanac privind darea declarațiilor false în cadrul urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești, considerând că incorect l-au recunoscut la urmărirea penală, deoarece recunoașterea a fost după fotografie, dar nu cu prezența fizică și nu cunoaște persoanele pe nume Cîrlig Ion, Luchian Marin și Croitor Nicolae. A concluzionat că niciodată nu a purtat discuții referitoare la acordarea de ajutor față de persoanele fizice de la Agenția Servicii Publice pentru calificarea conducătorului auto, nu are asemenea persoane cunoscute la Agenția Servicii Publice și nici nu a avut (vol. II, f.d.32-34).

În cadrul dezbaterilor judiciare, acuzarea de stat a solicitat recunoașterea culpabilă a inculpatului Tîpa Valeriu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) din Codul penal, argumentând prin următoarele declarații ale martorilor și alte mijloace de probă, inclusiv materiale, care au fost cercetate nemijlocit în ședința de judecată:

Declarațiile.

4.1. Fiind audiat în calitate de *martor Nicolae Croitor*, prin expunere factologică, după depunerea jurământului în conformitate cu prevederile art. 108 din Codul de procedură penală, în ședința de judecată a indicat că în perioada 2015-2016 a finisat școala auto și era în satul Floreni din r-nul Anenii Noi, unde locuia și era cu cunoscuți din sat în centrul satului, printre care era și Comanac Ion, care este un consătean. Discuta cu băieții despre faptul că dorește să susțină examenul auto, la care Ion Comanac i-a zis că nu o să poată susține singur, deoarece va fi intenționat descalificat, la care ultimul i-a propus ajutorul lui pentru a putea promova examenul auto contra sumei de 950 EURO, pentru examenul teoretic și practic. Atunci a fost la un nivel de discuție, însă peste vreo 5 zile s-au întâlnit în orașelul Sângera, unde au discutat, iar seara l-a chemat ca să-i transmită banii, adică toată suma. După discuțiile cu rudele, a mers la Floreni și a transmis suma de 950 EURO și copia buletinului de identitate, iar acesta i-a comunicat că o să-l anunțe când va trebui să se prezinte la susținerea examenului, după care au trecut două săptămâni, însă i-a zis să mai aștepte, iar după aceasta, la 10 zile l-a sunat și i-a dat un număr de telefon de la Direcția de Calificare a Conducătorilor Auto Î.S. „Registru” la care să sune. Aduagă că el s-a apropiat pe str. Salcânilor, 28, unde a telefonat pe un

număr de telefon, iar persoana de pe fir i-a zis să aștepte și astfel a așteptat în jur de două ore, la care a decis să sune repetat, însă i s-a comunicat că nu este posibil azi, deoarece sunt verificări și rețineri la această direcție. La momentul audierii (pe 18 aprilie 2022) nu ține minte numărul de telefon a acelei persoane, dar când a fost la CNA, a avut numărul de telefon și l-a transmis colaboratorilor. Atunci a plecat acasă, iar peste cinci zile s-a apropiat la domiciliul lui Comanac Ion și l-a întrebat care este situația. Comanac Ion atunci a sunat pe cineva și cifrat a vorbit despre acest fapt că, ori urmează să susțină sau să întoarcă sacii, ce presupunea că merge vorba despre suma de bani. Comanac Ion și persoana cu care discuta la telefon s-au certat, la care Ion Comanac i-a zis să mai aștepte câteva zile, dar a trecut o săptămână și el s-a apropiat din nou la domiciliul lui Comanac Ion și l-a întrebat care este situația, adică ori îi întoarce banii sau susține examenul. Comanac Ion a scos dintr-o mapă bancnote altele decât cele care le-a transmis el și i-a zis că, dacă vrea, poate să ia banii, dar dacă nu azi, atunci mâine rezolvă. El l-a crezut și banii nu i-a luat, după care a mers atunci acasă și undeva la două zile a aflat că Comanac Ion a fost arestat.

La întrebările procurorului a indicat că la prima discuție care a avut loc în sat, atunci când el a pretins că îl poate ajuta, nu a auzit nimeni din persoanele prezente, iar la momentul când a transmis suma de 950 EURO, erau numai el și Comanac Ion, ultimul care nu a menționat careva persoane care îl pot ajuta și nu a dat nume, dar spunea că acele persoane sunt angajați ai Direcției de Calificare a Conducătorilor Auto din cadrul Î.S. „Registru”. Invocă că nu ține minte numărul său de telefon din anul 2016, pe care de atunci l-a schimbat, dar atunci când a făcut declarații la CNA, au fost date mai recente și a comunicat tot adevărul. A mai precizat că Comanac Ion a comunicat că banii i-a transmis persoanelor de la Direcția de Calificare a Conducătorilor Auto a Î.S. „Registru” pentru susținerea examenului, iar când vorbea la telefon se adresa cu cuvintele „șeful, șeful”. De asemenea, a mai relatat că a mers la sediu și s-a înscris pentru a susține examenul, unde a intrat în sală pentru a susține proba teoretică, dar nu a susținut și persoana cu care a discutat în acea zi la telefon, vorbea limba română.

La instanței a menționat, că pe inculpatul Tipa Valeriu nu-l cunoaște vizual, dar Comanac Ion i-a făcut cunoștință cu Tipa Valeriu și examenul l-a susținut singur, însă banii nu i-au fost restituiți și nu i-a fost comunicat numele acelei persoane (vol. II, f.d.27-28).

4.2. *Martorul Luchin Marin* prin expunere factologică, după depunerea jurământului în conformitate cu prevederile art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a indicat că aproximativ 6 ani anterior, deținea permis de categoria „B” și dorea să perfecteze permisul pentru categoria „C”, iar el s-a adresat la Comanac Ion pe care îl cunoștea. În cele din urmă, el s-a întâlnit cu Comanac Ion în mun. Chișinău, la intersecția str. Independenței și bd. Dacia, pentru a transmite bani, iar el avea copia buletinului, a permisului și a transmis o sumă de bani, ulterior urmând să-i comunice dacă poate să-i hotărască problema. A trimis acestuia aproximativ suma de 100 de EURO și urma să se mai întâlnească cu Comanac Ion undeva peste o săptămână, iar ei s-au întâlnit în mun. Chișinău, în sectorul Botanica, dacă nu greșește la stația PECO „Lukoil” de lângă Grădina Botanică. S-a întâlnit ca să-i comunice rezultatul, iar el spunea și menționa

despre o persoană pe nume Valera, care îl tot amâna. Peste vreo 3-4 zile, el cu Comanac Ion s-a întâlnit la fel în sectorul Botanica, tot aceeași regiune, iar Comanac Ion era cu dânsul în mașină și l-a așteptat pe domul Tipa Valeriu, spunându-i cuvintele „*acesta este șeful care hotărăște*”, după care Comanac s-a coborât din automobil și a discutat cu Tipa Valeriu, care dacă era cu automobil sau nu, nu ține minte, însă după ce au discutat, s-a întors înapoi în automobil și a comunicat că se hotărăște întrebarea. Comanac a comunicat că îl va telefona când va fi nevoie să transmită suma de bani, adică aproximativ 600 de EURO, dar nu ține minte, însă Comanac Ion l-a telefonat și s-au întâlnit pe str. Muncești, lângă magazinul „Ciocârlia”, unde acolo el a transmis suma de bani, aproximativ 600 de EURO, bani pe care acesta i-a pus în copia buletinului său de identitate.

La întrebările procurorului a indicat că îl cunoaște pe Comanac Ion de la rudele sale, de prin anii 2010 și a apelat la Comanac Ion să-i soluționeze problema și anume de a obține categoria „C”, dar nu ține minte ce sumă i-a solicitat Comanac Ion, însă s-a întâlnit cu Comanac Ion în sectorul Botanica și a discutat la el în mașină, iar la discuțiile privind condițiile obținerii categoriei „C” a participat numai el și Comanac Ion. De asemenea, nu-și amintește suma totală care a transmis-o lui Comanac Ion, însă i-a transmis mai întâi 100 EURO și după asta 600 EURO, iar acești bani i-a transmis numai pentru obținerea categoriei „C”. Susține că știa că Comanac Ion se ocupă cu așa chestii, de la Cîrlig Ion, care este verișorul său, deoarece ultimul a comunicat că acești bani revin mai multor persoane, dar cui a dat și ce a făcut, nu știe. A mai precizat că de la Comanac Ion a auzit de Tipa Valeriu, care urma să clarifice această problemă și i-a spus că Tipa Valeriu este șef la Direcția de Calificare a Conducătorilor Auto, adică el îl programează, trebuia să intre în sală, să se așeze în fața calculatorului și când era să treacă, examinatorul urma să-i sugereze răspunsurile corecte, or așa i s-a spus, dar acolo nu a ajuns. Mai concretizează că suma unică era pentru examenul teoretic și practic, iar el nu a auzit discuția dintre Tipa Valeriu și Comanac Ion, precum și nici nu a văzut ca Comanac Ion să-i transmit ceva lui Tipa Valeriu, adică careva acte sau bani, dar Comanac Ion avea în mașină multe copii de la buletine de identitate, însă bani nu a văzut. Acesta comunica că trebuia să se întâlnească și cu alte persoane la care urma să soluționeze la fel aceeași întrebare, dar personal cu Tipa Valeriu nu a avut o discuție nici telefonic, nici față în față, adică numai Comanac Ion a purtat discuții cu Tipa Valeriu, pe care l-a văzut numai o singură dată, iar Comanac Ion nu i-a restituit mijloacele bănești. Mai relatează că mai des îl telefona pe el Comanac Ion, numărul de telefon al căruia nu îl cunoaște, iar numărul său prin care comunica cu Comanac Ion era *****. Însă Comanac Ion a discutat la telefon cu Tipa Valeriu despre hotărârea problemei sale, chiar dacă ei nu discutau deschis, ci codat, adică nu purtau discuții deschise la ce trebuie să hotărască. Totuși, susține că ce au vorbit ei față în față, nu a auzit, ci a asistat doar la o discuție telefonică, iar în cadrul urmăririi penale i-au fost prezentate spre recunoaștere persoane pe fotografii, dar nu își aduce aminte dacă a recunoscut sau nu atunci persoanele prezentate. În continuare, *după citirea divergențelor cu declarațiile sale oferite la faza urmăririi penale (vol. I, f. d. 71-72) prin care a susținut, că la 28 iulie 2016, Comanac Ion i-a prezentat persoana cu numele Valera ca fiind „șeful” de la CRIS „Registru”, care i-a confirmat că susținerea*

examenelor sale va avea loc săptămâna viitoare, la întrebările procurorului a confirmat semnătura sa din volumul I, de la fila dosarului nr. 72, precizând că acum a comunicat mai detaliat, iar declarațiile de la urmărirea penală corespund adevărului, însă nu ține minte suma exactă transmisă și a concluzionat că în cafenea, din declarațiile la urmărirea penală, Comanac Ion era cu o persoană, dar care nu era Tipa Valeriu.

La întrebările apărătorului a relatat că discuțiile dintre Comanac Ion și Tipa Valeriu nu le-a auzit și nu a văzut ca banii care i-a transmis lui Comanac Ion să ajungă și la Tipa Valeriu, iterând că nu a discutat niciodată cu Tipa Valeriu pe chestiunea dobândirii categoriei permisului, iar Cîrlig Ion este verișorul său, care doar i-a dat numărul lui Comanac Ion, însă nu i-a explicat dacă a apelat sau nu la serviciile acestuia.

La întrebările instanței a explicat, că Comanac Ion i-a făcut cunoștință cu Tipa Valeriu și în aceeași zi, Comanac Ion a fost reținut, dar el nu a văzut reținerea și banii nu i-au fost întorși, informând că deține permis din data de 27 noiembrie 2012, pe care l-a obținut de sine stătător, adică singur, iar categoria „C” este pentru automobile de tonaj. Mai susține, că după ce nu s-a primit cu Comanac Ion, a mers la școala auto, a susținut examenul și a obținut categoria dorită, însă nu prea își amintește acea persoană, doar ca să comunice că da, acesta este Tipa Valeriu. După care a reiterat că în cafeneaua din str. Muncești, Comanac Ion i-a prezentat persoana de la CRIS „Registru” pe nume Valera, dar care nu era Tipa Valeriu și când vorbea Comanac Ion pe telefon în automobil, a înțeles că este acea persoana din cafenea, dar care nu era Tipa Valeriu, după care a mai specificat că atunci când s-a văzut cu a doua persoană, ulterior a aflat că este Tipa Valeriu, care trebuia să hotărască problema. Însă persoana din cafenea și persoana cu care s-a întâlnit Comanac Ion afară, nu era una și aceeași persoană (vol. II, f.d.22-24).

4.3. Martorul Cîrlig Ion, prin expunere factologică, după depunerea jurământului în conformitate cu prevederile art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a indicat că în luna martie 2016, era la Direcția de Înmatriculare a Mijloacelor de Transport și a Conducătorilor Auto, pentru a susține examenul la categoria D și E. Discutând cu doamna care înregistra pentru susținerea examenului și în sală l-a văzut consăteanul său Comanac Ion și l-a întrebat ce caută aici, după care i-a comunicat, că dorește să se programeze pentru un examen, iar doamna a comunicat că examenul urmează a fi peste 3-4 luni, însă a refuzat din motiv că urma să plece din țară. S-a apropiat de Comanac Ion, care i-a zis că el și încă cineva poate să soluționeze întrebarea, deoarece se cunoaște cu șeful și pentru asta trebuia să achite 650 EURO. El l-a întrebat și a rugat să-i explice procedura, la ce i-a explicat că trebuie să transmită suma de 650 de EURO și în timp de o lună se rezolvă problema. La două zile diferență, s-a întâlnit și a transmis banii, după care a comunicat că îl va telefona când trebuie să se prezinte la examen. Timp de o lună de zile acesta l-a contactat și i-a comunicat că este situația grea, că se schimbă șefii, iar după o lună de zile, l-a telefonat el pe acesta și i s-a comunicat că încă este grea situația, după care a început a telefona pe acesta mai des, dar avea telefonul deconectat și i-a comunicat să-i restituie banii din motiv ca nu are timp să aștepte, deoarece pleacă peste hotare, însă acesta a comunicat că banii nu îi are la el și că a transmis suma la șef. Ulterior, s-a întâlnit cu acesta, a ridicat vocea la el, după care s-a întâlnit pe str. Muncești, cu el și cu șeful, care a comunicat că banii nu poate să-i întoarcă

și să aștepte să dea examenul, dar nu cunoaște când urma să fie examenul, deoarece era situația grea și ei se tem. A mai comunicat acestuia ca să-i restituie buletinul, certificatele de la școala auto și urma să se întâlnească vis-a-vis de Gara Feroviară, unde a mers acolo și i s-a spus să aștepte, deoarece actele i le aduce, după care a venit un automobil de la școala auto, la volanul căruia era un elev și domnul de alături a transmis actele acestuia, ei fiind în automobilul dumnealui. Iar ulterior l-a întrebat pe Comanac când îi va da banii și el i-a comunicat că îl va telefona și îi va zice când, dar în fiecare zi, îl suna pe acesta și îl întreba când îi restituie banii, la ce el invoca că nu este în oraș. După aceste întâmplări, a mers la CNA și a scris plângerea, unde a fost audiat, iar într-o zi l-a sunat pe Comanac și acesta i-a zis să meargă să-și ia banii, după care împreună cu ofițerii de la CNA au mers în sectorul Botanica, la porțile orașului pentru a lua banii și atunci pe loc i s-au înmânat 50 EURO din motiv că restul erau la șeful lui.

La întrebările procurorului a menționat, că atunci când prima dată l-a văzut pe Comanac, el vorbea cu două persoane, dar când Comanac a pretins suma de 650 EURO, erau numai ei doi. A mai explicat că el i-a transmis lui Comanac Ion originalul certificatului care confirmă finisarea școlii auto și copia la buletin, iar suma de 650 EURO și actele le-a transmis pe str. Muncești lângă magazinul „Ciocârlia”, însă nu își amintește la ce dată a transmis actele și banii. A mai adăugat că nu a avut discuții cu Comanac Ion referitoare la modul în care să-l ajute și cum să susțină examenul, iar în momentul când a transmis banii, Comanac Ion era singur, precizând că întâlnirea cu Comanac și șeful a avut loc sub podul de la „Arca Moldovei”, pe str. Muncești, însă discuțiile cu șeful au avut loc afară, după care a relatat că Comanac a telefonat șeful și a comunicat să vină la Arca Moldovei, iar persoana dată a venit cu mașina personală, dar nu a reținut modelul și persoana dată nu a comunicat ce funcție deține în carul Direcției de Înmatriculare a Mijloacelor de Transport și a Conducătorilor Auto, însă era de statură 1,70 metri, aproximativ 80-85 kg, aproximativ vârsta 47 ani și nu a reținut dacă avea barbă sau musteață, dar vorbea limba română. Susține că Comanac Ion era prezent și el discutat cu șeful, dar referitor la banii transmiși lui Comanac, șeful nu a comunicat nimic, decât că îl va contacta pe Comanac Ion și ultimul îl va contacta pe el. De asemenea, șeful nu i-a comunicat că îl ajută cu obținerea permisului de conducere, după care ei au vorbit în prezența sa, însă Comanac i-a comunicat să urce în mașină, iar el s-a urcat în mașină la Comanac și acestuia au continuat discuția. Comanac Ion l-a mai întrebat cât de repede dorește să primească permisul și a comunicat acestuia cu cât mai devreme, cu atât mai bine, însă Comanac Ion în prezența sa nu a comunicat șefului de suma de bani, după care a reiterat că persoana dată a comunicat că atunci când va fi sigur că trebuie să intre la examen, îl va contacta pe Comanac Ion și ulterior Comanac Ion pe dânsul. La fel, în mașină, Comanac Ion i-a explicat de ce se tergiversează, fiindcă procedura durează mai mult din caz să s-au schimbat lucrătorii și șeful nu cunoaște toți lucrătorii, iar astfel nu poate asigura susținerea examenului. Respectiv, consideră că persoana prezentă, numită ca șef de către Comanac, l-a conștientizat ca fiind un angajat al de la „MRĂO”, iar actele i-au fost restituite de o altă persoană, persoana a treia, pe care nu o cunoaște și nu a purtat discuții, însă persoana a venit, a transmis actele și a plecat. A mai expus că Comanac și șeful nu au executat promisiunea ca în termeni restrânși să susțină examenul, iar actele i-

au fost restituite în luna iunie-iulie, după care Comanac a mai luat în asemenea circumstanțe și de la Luchin Marin bani, pe care nu i-a restituit, iar banii i-a transmis în calitate de mită. A concluzionat că susține declarațiile de la urmărirea penală, adică ce a scris la CNA în anul 2016, confirmă că semnătura din procesul verbal de la filele dosarului nr. 67-68 din volumul I este a sa și persoana pe care a recunoscut-o cu degetul la urmărirea penală era persoana care i-a adus actele.

La întrebările apărătorului a indicat că cu șeful a avut numai o singură întâlnire, iar unica discuție între dânsul și șeful a fost că îl va anunța prin Comanac Ion despre examen, dar nu a aflat cine este acel șef, nu cunoaște numele, prenumele și nu a mai văzut acea persoană, însă șeful era puțin mai plinuț decât el, care are 87 kg. Concomitent, susține că persoana din sală pe nume Tipa Valeriu nu este șeful, dar seamănă cu persoana care a trimis actele, însă cu certitudine această persoană nu este șeful. A mai explicat că persoana care a adus actele se afla în mașină cu mențiunea „școala auto”, în cămașă albastră, dar nu cunoaște modelul mașinii și nu își amintește culoarea, precizând că nu a văzut din ce mașina a coborât, dar a văzut că s-a urcat în mașina „școala auto” în calitate de pasager. A mai specificat că Comanac a vorbit cu o persoană la telefon, care în maxim 7-10 minute a predat actele în mână lui Comanac și a plecat, dar nu au purtat careva discuții, ci numai s-au salutat în română, după care a relatat că nu i s-a spus cine este persoana, deoarece totul s-a întâmplat repezitor și în opinia sa, persoana care a adus actele era la curent cu ce se întâmplă, din motiv că i-a adus actele, reiterând că Comanac i-a comunicat că suma de 650 EURO i-a transmis la șef. A concluzionat că Tipa Valeriu nu este acel șef cu care s-a întâlnit sub pot la „Arca Moldovei” și într-un final, șeful nu seamănă cu persoana Tipa Valeriu.

La întrebările instanței a menționat că nu prea cunoaște inculpatul, cu care nu este în relații de prietenie sau rudenie și afirmă că a achitat suma de 650 EURO pentru a susține examenul într-un termen mai restrâns și să fie susținut, dar nu are capacități de a susține examenul, însă mai subliniază că după aceasta, a mers la examen și a susținut examenul din a doua oară, deoarece a învățat chestionarul, iar suma de 650 EURO ridicată de către ofițerii de la CNA, au rămas la ei. Ulterior, *după citirea divergențelor cu declarațiile sale oferite la faza urmăririi penale (vol. I, f. d. 67-68), potrivit cărora persoana cu pseudonimul „șeful” este asemănător persoanei nr. 4 din procesul verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie*, a mai adăugat că i-au fost prezentate poze la organul de poliție și a recunoscut pe cineva, după care a fost audiat în dosarul penal de învinuire a lui Comanac Ion și susține ce a declarat la urmărirea penală, cât și ce a declarat în instanța de judecată (vol. I, f.d.233-236).

4.4. *Martorul Comanac Ion* prin expunere factologică, după depunerea jurământului în conformitate cu prevederile art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a indicat că îl cunoaște pe Tipa Valeriu și se aflau în relații bune înainte, fiind cunoscuți prin cumnata lui, iar prin anul 2016, Tipa Valeriu i-a zis că are legături cu ajutorul băieților la perfectarea permisului și care se adresau, nu știu pe câți a ajutat, dar îi spuneau ce acte trebuie, la ce el îi spunea și transmitea la băieți ce acte să gătească, iar după ce le pregătea, le arăta lui și el lua copiile, pe care le ducea mai departe, dar nu-i spunea unde. Îi zicea însă să le dea telefonul ca el să-i invite în ziua

examinării și mai departe, el ținea controlul cu persoanele, iar mai departe era finalul, unde ei deja rezolvau împreună și ultimul cu care a fost prins cu mită, a fost Luchian Marin, care i-a spus câți bani să aducă și el a adus și în acel timp a adus 1000 de EURO sau 500 de EURO, dar nu ține minte, deoarece a trecut ceva timp din 2016.

La întrebările procurorului a indicat că tatăl lui Luchian Marin este finul fratelui său, iar evenimentul a avut tot în anul 2016, vara, când vărul lui Luchian Marin a venit la dânsul la domiciliu în satul Floreni și au spus că Luchian Marin are nevoie de ajutorul perfectării permisului de conducere de categoria D și E. Ajutorul a constatat în faptul să arate pe cineva să-l ajute dacă s-a greșit la examenul de susținere a permisului auto cu categoria D și E, iar în ziua ceea nu au avut discuții referitor la bani, dar în altă întâlnire da. Ajutorul constata în faptul că urma să facă cunoștință cu inculpatul Tipa Valeriu, care putea să-l ajute, dar ce ajutor trebuia Valeriu Tipa să asigure, el singur le spunea, însă i se pare că Tipa Valeriu nu era angajat al Departamentului de testare auto, adică cum el nu era angajat, așa și domnul Tipa, care urma să se ducă mai departe la oameni care trebuie să ajute și care erau angajați la departamentul de testare auto. Astfel reiese că Tipa Valeriu trebuia să le plătească bani la cei de sus, ca să le ofere ajutor, iar persoanele cele de sus trebuiau în momentul examenelor să le corecteze greșelile și următoarea întâlnire cu Tipa Valeriu și Marin Luchian a fost într-un local de pe str. Muncești tot în 2016, dar nu știe precis luna, însă era vara. Discuții au avut loc între ei trei, și el lui Luchian Marin i-a spus că Tipa Valeriu poate să-l ajute, dar despre bani nu ține minte dacă s-a discutat, doar despre faptul că Tipa Valeriu poate să-l ajute. Alte condiții nu-și amintește să se fi discutat și au stat vreo jumătate de oră, precum și nu ține minte dacă ceva acte s-au transmis atunci, dar la urmă deja i-au dat acte și atunci doar au discutat, însă domnul Tipa s-a prezentat ca simplă persoană care poate să-l ajute. Nu ține minte dacă Tipa a zis că are pe cineva sau nu, care poate să ajute, iar după acea întâlnire, altă întâlnire nu a mai avut loc. Între el și Tipa Valeriu cu referire la Luchian Marin, nu-și amintește dacă s-au mai întâlnit, dar Valeriu Tipa i-a zis să gătească documentele și banii, iar el îi va spune când va fi ziua examenelor. Susține, că domnul Tipa i-a menționat suma de 1000 EURO pentru ajutorul acordat, dar nu a vrut și nici nu a zis numele cuiva din funcționari, iar astfel nu a cunoscut cui urma să se adreseze Tipa Valeriu, însă ultimul i-a zis că sunt necesari 1000 de EURO, probabil până la întâlnirea cu Luchian tot pe str. Muncești. El i-a spus lui Luchian că trebuie 1000 de EURO și copiile documentelor pentru examene, din care permisul, documentele de la școala auto, comisia medicală, avizul consultativ și buletinul, iar discuția despre bani a avut-o tot la Muncești, deoarece el locuia nu departe, după a 2 întâlnire. Astfel, domnul Luchian a fost de acord să-i trimită banii și i-a dat la magazinul „Ciocârlia” pe șos. Muncești, când a fost reținut în luna septembrie 2016, fiind prezenți doar el și Luchian Marin. Acești bani trebuia toți să-i transmită lui Valeriu Tipa și documentele, iar la el nimic nu rămânea, concretizând că domnul Tipa Valeriu nu i-a promis ceva bani din această sumă, ci îi spunea că singur dacă vrea trebuie să-și pună, iar Luchian Marin i-a dat în lei suma de 20 de EURO pentru benzină. A mai confirmat că Cîrlig Ion este vărul drept al lui Marin Luchian și erau în relații bune, de prietenie, însă Cîrlig Ion nu are legătură cu Tipa Valeriu, precizând că Cîrlig Ion s-a adresat la el de asemenea pentru a-i acorda ajutor lui Luchian Marin și Cîrlig Ion s-a adresat inclusiv

pentru a-i acorda lui personal ajutor. Astfel, el a venit la dânsul ultima dată acasă cu niște prieteni de-ai lui și i-a spus că are nevoie și el de ajutor să-și perfecteze permisul, dar nu a găsit om care să-l ajute și i-a întors banii și documentele înapoi lui Cîrlig Ion. După o perioadă de timp s-a adresat din nou și i-a spus să-l ajute pe vărul lui, concretizând că pentru Cîrlig Ion nu s-a adresat la Tipa Valeriu și de la Cîrlig Ion a primit aceleași documente și sumă de bani în mărime de 1000 de EURO, discuția despre bani având loc la dânsul acasă. A mai adăugat că aceleași documente și bani trebuiau să le transmită la persoana care urma să ajute, dar nu a găsit persoană care să-l ajute și peste o perioadă de timp i-a întors banii și documentele înapoi, iar când i-a întors banii, s-a întâlnit cu Cîrlig Ion la magazinul „Ciocîrlia”, deoarece el nu avea când să aștepte. De asemenea, susține că Croitoru Nicolae nu-i este cunoscut, iar în rezultatul percheziției corporale, nu ține minte ce bani s-au ridicat, dar cum a ajuns buletinul lui Croitor Nicolae la dânsul în buzunar nu cunoaște, poate cineva s-a adresat să-l ajute cu ceva. Ulterior, *după citirea declarațiilor de la faza urmăririi penale privind divergențele apărute (vol. I, f.d.80-83) prin care afirmă că Cîrlig Ion s-a adresat la el pentru perfectarea permisului de conducere, iar discutând cu Tipa Valerian, ultimul a solicitat de la el 650 de EURO, precum și faptul că în aceeași perioadă de timp a primit 900 EURO de la Croitor Nicolae pentru perfectarea permisului de conducere, după care s-a adresat la Tipa Valeriu, care a solicitat și a primit suma de 875 de EURO, după care i-a comunicat nr. de telefon al lui Croitor Nicolae, la întrebările procurorului a confirmat totuși că semnătura îi aparține din procesul verbal de audiere și declarațiile făcute la urmărirea penală sunt veridice, însă pe Croitoru Nicolae nu-l ține minte, deoarece poate de atunci l-a uitat, pe când pe Cîrlig, dacă este rudă, îl ține minte și astfel susține declarațiile sale oferite la urmărirea penală, deoarece atunci probabil ținea minte.*

La întrebările apărătorului a confirmat că a fost tras la răspundere penală pentru aceste fapte expuse în cadrul audierii pe acest caz, dar în această cauză penală a sa, nu știe dacă a fost înregistrat, iar discuția despre bani cu Tipa Valeriu a avut-o aparte în doi și el a răspuns că persoanele au refuzat să-i dea lui banii, ci să-i dea lui banii, adică ei lui și el lui Tipa Valeriu. Pe Cimbroveanu Alexandru îl cunoaște și în comun au avut doar relații de prietenie, de ajutor ca vecini în mahala, însă nu l-a ajutat niciodată cu permis de conducere sau alte acte și nu a lucrat la școala auto niciodată, iar declarațiile citite de procuror în ședința de judecată, nu ține minte dacă au fost citite de ofițerul de urmărire penală, precizând că el zicea și acesta scria, dar nu ține minte dacă au fost citite.

La întrebarea inculpatului a subliniat că el a lucrat șofer toată viața și nu a fost persoană cu funcții de răspundere (vol. I, f.d.250-252).

4.5. Mijloacele de probă cercetate și examinate în ședință de judecată:

- *procesul verbal privind consemnarea rezultatelor obținute la realizarea măsurii speciale de investigații - interceptarea și înregistrarea convorbirilor telefonice din 24 septembrie 2016, cu anexa stenogramei convorbirilor telefonice interceptate și înregistrate de la postul de telefonie mobilă nr. *****, utilizat de către cet. Luchian Marin, ce redau conținutul convorbirilor dintre Luchian Marin *****și Comanac Ion.*

- *procesul verbal de percheziție corporală din 26 august 2016, prin care în*

rezultatul efectuării percheziției corporale a lui Comanac Ion, au fost depistate și ridicate 8 bancnote cu valoare nominală de 100 EURO și o bancnotă cu valoare nominală de 50 EURO, care au fost transmise lui Comanac Ion Vasile de către Luchian Marin, sub controlul ofițerilor de investigații ai Centrului Național Anticorupție, precum și copia de pe buletinul de identitate a emis pe numele lui Croitor Nicolae, cu seria și numărul *****și alte mijloace bănești în valută națională și străină (vol. I, f.d.35-36);

- *procesul verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei din 23 noiembrie 2016*, potrivit căruia martorul Luchian Marin l-a recunoscut pe Tipa Valeriu ca fiind persoana care a fost prezentat de către Comanac Ion drept angajat al CRIS „Registru” la 28 iulie 2016 și care poate nemijlocit să influențeze persoanele publice, membri ai comisiei de examinare, în vederea facilitării obținerii permisului de conducere (vol. I, f.d.73-75);

- *procesul verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei din 2 decembrie 2016*, potrivit căruia martorul Cîrlig Ion l-a recunoscut pe Tipa Valeriu ca fiind persoana care a fost prezentat în luna iunie 2016 de către Comanac Ion drept angajat al CRIS „Registru” și care în schimbul sumei de 650 de EURO pe care a transmis-o, nemijlocit va influența persoanele publice, membri comisiei de examinare, în vederea facilitării obținerii permisului de conducere corespunzător categoriilor „D” și „E” (vol. I, f.d.69-70);

4.6. Mijloace materiale de probă:

- *mijloacele bănești în quantum de 850 de EURO* în 8 bancnote cu valoare nominală de 100 EURO și o bancnotă cu valoare nominală de 50 EURO, care au fost transmise lui Comanac Ion de către Luchian Marin, sub controlul ofițerilor de investigații ai Centrului Național Anticorupție, care au fost recunoscute în calitate de corp delict prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Radu Starinschi din 26 septembrie 2016 (vol. I, f.d.37-38) și au fost trecute în contul statului prin sentința din 10 aprilie 2017, prin care Comanac Ion a fost recunoscut culpabil și condamnat de săvârșirea mai multor infracțiuni prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, inclusiv acțiunile acestuia săvârșite în participație cu Tipa Valeriu, cu referire la Luchian Marin, Cîrlig Ion și Croitor Nicolae, devenită irevocabilă prin decizia Colegiului Penal al CSJ din 24 ianuarie 2018.

4.7. În ședința de judecată, de către partea apărării, suplimentar probelor prezentate de partea acuzării, nu au mai fost administrate alte mijloace de probă, iar în dezbateri judiciare, apărătorul Veaceslav Brăteanu, care acționează în interesele inculpatului Tipa Valeriu în temeiul mandatului avocațial nr. MA *****din 20 octombrie 2020 (vol. I, f.d.211), a pledat pentru emiterea unei sentințe de achitare, invocând faptul că nu au fost administrate probe în susținerea acuzării, or toți martorii indică că nu-l cunosc pe Tipa Valeriu, pretinsele înregistrări audio nu se atestă la materialele cauzei penale, iar fiind audiat în ședința de judecată, inculpatul a relatat în detaliu despre modul în care a fost dus în eroare de Comanac Ion.

4.8. În mod similar, în ultimul cuvânt, inculpatul Tipa Valeriu a iterat faptul că nu este vinovat cu nimic, deoarece a fost o răzbunare din partea lui Comanac Ion, care avea o datorie față de dânsul pentru faptul că l-a sesizat la poliție și a încercat astfel să-l

pună în detenție.

Cu privire la analiza probelor administrate și încadrarea juridică.

5.1. Potrivit Recomandării nr. (94) 12 a Comitetului de Miniștri către statele membre ale Consiliului Europei privind independența, eficiența și rolul judecătorului, judecătorii au obligația și trebuie să dețină puterea de a exercita responsabilitățile judiciare ce le revin în scopul de a se asigura de aplicarea corectă a legii și instrumentarea cauzelor în mod echitabil, eficient și rapid.

5.2. Potrivit art. 50 din Codul penal, se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracționale și a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege.

Conform art. 51 din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componenta infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

5.3. În conformitate cu dispozițiile art. 8 din Codul de procedură penală, precum și cu cele ale art. 21 din Constituția Republicii Moldova, orice cetățean beneficiază de prezumția de nevinovăție, deschiderea unei proceduri judiciare penale – prin începerea urmăririi penale – nefiind posibilă decât în condițiile prevăzute de lege.

La adoptarea unei hotărâri de condamnare, până la rămânerea definitivă, inculpatul are statutul de persoană nevinovată; la pronunțarea unei decizii judecătorești de condamnare, prezumția de nevinovăție este răsturnată cu efecte „*erga omnes*”, iar soluția magistraților trebuie să se bazeze pe probe certe de vinovăție, iar în caz de îndoială, ce nu poate fi înlăturată prin probe, trebuie să se pronunțe o soluție de achitare.

5.4. Potrivit art. 384 din Codul de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

Conform art. 389 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată și nu poate fi bazată pe presupuneri.

Instanța de judecată reține că, sentința de condamnare nu poate fi întemeiată pe presupuneri. Sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate și apreciate corespunzător. Toate îndoielile care nu pot fi înlăturate vor fi interpretate în favoarea inculpatului.

Astfel, instanța de judecată este obligată prin prisma prevederilor art. 384 alin. (3) din Codul de procedură penală, să emită sentința legală, întemeiată și motivată, bazată pe principiile generale ale efectuării justiției.

5.5. În alt context, în concordanță cu dispoziția art. 325 alin. (1) din Codul de procedură penală, judecarea cauzei în prima instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, care

trebuie să corespundă cu strictete dispoziției art. 281 alin. (2) din Codul de procedură penală, iar din conținutul alin. (2) al aceleiași norme din Codul de procedură penală, modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare.

Subsecvent, conform dispoziției art. 281 alin. (2) din Codul de procedură penală, ordonanța de punere spre învinuire trebuie să cuprindă: data și locul întocmirii; de către cine a fost întocmită; numele, prenumele, ziua luna, anul și locul nașterii persoanei puse sub învinuire, precum și alte date despre persoană care au importanță juridică în cauză; formularea învinuirii *cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei*, caracterul vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei, circumstanțelor în virtutea cărora infracțiunea n-a fost consumată în cazul pregătirii sau tentativei de infracțiune, formelor de participare dacă infracțiunea a fost săvârșită de un grup de persoane, circumstanțele care agravează răspunderea, mențiunea despre punerea persoanei respective sub învinuire în calitate de învinuit în această cauză conform articolului, alineatului și literei articolului din Codul penal, care prevăd răspunderea pentru infracțiunea comisă.

5.6. În continuare, instanța de judecată remarcă că, în privința inculpatului a fost pornită urmărirea penală și derulată cu respectarea legislației procesual penale în vigoare.

La fel, în contextul art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, inculpatului le-au fost adus la cunoștință atât *natura și cauza acuzației*, cât și probele pe care se fundamentează aceasta, care a fost dată faptelor săvârșite de acesta într-o manieră detaliată prin ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit, ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul întocmit, inclusiv cu respectarea competenței materiale a organului de urmărire penală.

5.7. În continuare, se impune a preciza că, potrivit prevederilor art. 6 din Convenție, în dreptul la un proces echitabil se atribuie și necesitatea motivării hotărârii. Sub acest aspect în cauzele *Hiro Balani contra Spaniei*, *Vandehurk contra Olandei*, *Ruiz Torija contra Spaniei și Boldea contra României*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că art. 6 paragraful 1 din Convenție obligă instanțele să-și motiveze hotărârile. Amploarea acestei obligații poate varia însă în funcție de natura hotărârii, trebuind avute în vedere diversitatea solicitărilor pe care inculpatul le-a formulat în fața instanței, precum și diferențele existente în fiecare stat contractant cu privire la dispozițiile legale obligatorii, cutume, opinii exprimate în doctrină, aplicabile în această materie.

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că obligația instanței de a motiva hotărârea pronunțată, este aceea de a demonstra părților că au fost ascultate (*cauza Tatishvili contra Rusiei din 2007*). La fel, art. 6 al Convenției implică în special în sarcina instanței obligația de a examina efectiv mijloacele, argumentele și ofertele de probă ale părților (*cauzele Perez împotriva Franței și Van de Hurk împotriva Olandei*).

În acest mod, instanța de judecată subliniază că și-a bazat constatările sale pe probele verbale și în scris prezentate, dar și în analiza faptului dacă acușările sunt bine justificate conform standardului de dovadă, care este acel al „*în afara dubiilor rezonabile*”, or astfel de dovadă poate rezulta din coexistența deducerilor suficient de

puternice, clare și concordante sau a similelor prezumției de fapt necombătute, iar adițional, poate fi luat în considerație comportamentul părților când sunt obținute dovezile (*hotărârea Irlanda c. Regatului Unit din 18 ianuarie 1978, seria A nr. 25, p. 65, alin. 161*).

5.8. În corespundere cu prevederile art. 93 alin. (1) din Codul de procedură penală, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

La fel, în conformitate cu art. 101, alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

5.9. În acest context prin prisma alin. (4) art. 100 din Codul de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală au fost verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv, fiind analizate probele administrate, coroborarea lor cu alte probe, necesitatea administrării de noi probe și verificarea sursei de proveniență a acestora.

La caz, instanța susține că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că, deși articolul 6 § 1 din Convenție garantează dreptul la un proces echitabil, acesta nu stabilește reguli privind admisibilitatea probelor, problemă care trebuie să fie reglementată în primul rând de dreptul național (*Lhermitte v. Belgia [MC], 29 noiembrie 2016, § 83*), or atunci când Curtea Europeană verifică încălcări ale procedurii de administrare a probelor, ea constată modul în care această încălcare afectează caracterul echitabil al întregii proceduri (*Bykov v. Rusia [MC], 10 martie 2009, § 89, Prade v. Germania, 3 martie 2016, §33, Dimitrov și Momin v. Bulgaria, 7 iunie 2018, § 51, 62*).

Pe plan național, articolul 95 alin. (1) din Codul de procedură penală prevede că sunt admisibile probele pertinente, concludente și utile administrate în conformitate cu prevederile Codului, iar articolul 95 alin. (2) stabilește că problema admisibilității probelor o decide organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea părților, ori, după caz, instanța de judecată, important fiind *accesul în egală măsură a tuturor părților la cercetarea probei*, drepturi care au fost respectate atât la faza urmăririi penale, cât și în ședința de judecată, or partea apărării a avut suficiente garanții pentru a obiecta în privința probelor administrate.

5.10. Prin urmare, instanța de judecată atestă stabilit faptul că într-adevăr, în luna martie a anului 2016, martorul Cîrlig Ion a urmărit să obțină permisul de conducere corespunzător categoriilor D și E, pentru ce s-a aflat la Direcția de Înmatriculare a Mijloacelor de Transport și a Conducătorilor Auto al Agenției Servicii Publice, unde s-a întâlnit cu Comanac Ion, iar aceste circumstanțe au fost confirmate anume de ultimii în fața instanței.

Respectiv, Cîrlig Ion a afirmat că Comanac Ion i-a comunicat că el și încă o persoană îi pot soluționa întrebarea, deoarece cunoaște șeful, însă urmează să achite o

taxă de 650 EURO, ce denotă că Comanac Ion nu a acționat de unul singur în acest caz, cât și faptul că până la susținerea examenelor, de către martorul Comanac Ion a fost pretinsă o remunerație ilicită sub formă de bani, motiv pentru care printr-o sentință irevocabilă, ultimul a fost condamnat pentru această faptă.

5.11. La rândul său, Comanac Ion confirmă în ședința de judecată, că Cîrlig Ion s-a adresat la el de asemenea pentru a-i acorda ajutor în susținerea examenelor, însă nu a fost posibil să realizeze acest scop și i-a restituit mijloacele bănești înapoi, cimentând astfel existența faptei de pretindere a mijloacelor bănești în calitate de semn al laturii obiective incriminate.

5.12. Totuși, instanța a apreciat critic declarația inițială a lui Comanac Ion despre faptul că pentru Cîrlig Ion nu s-ar fi adresat la inculpatul Tipa Valeriu, în primul rând prin faptul că ulterior, martorul a susținut veridicitatea anume a declarațiilor sale de la urmărirea penală ca fiind depuse mai recent și anume când afirmă că Cîrlig Ion s-a adresat la el pentru perfectarea permisului de conducere, după care a discutat cu Tipa Valerian și ultimul a solicitat de la el 650 de EURO, conform acuzației aduse.

Or, în argumentarea tezelor expuse, se reține și faptul că Comanac Ion motivează inadvertențele prin trecerea unei perioade vădit îndelungate de la evenimentele descrise, ce se relevă inclusiv în contextul celor relatate cu privire la martorul Croitor Nicolae, despre care nu-l cunoaște, însă în cadrul percheziției sale corporale a fost depistate acte de identitate ale ultimului, iar ulterior a confirmat și existența acestui episod.

Mai mult, faptul că anume declarațiile inițiale ale lui Comanac Ion oferite în fața organului de urmărire penală și au fost susținute de acesta în fața instanței sunt veridice, denotă și alte afirmații substanțiale, care au fost ulterior rectificate, îndeosebi, când martorul susține că a primit de la Cîrlig Ion suma de 1000 de EURO, iar ulterior confirmă că suma a fost de 650 de EURO, corespunzător depozițiilor sale inițiale, cât și celor declarate de Cîrlig Ion.

5.13. Respectiv, în aceste circumstanțe, Comanac Ion a confirmat cele expuse de Cîrlig Ion inclusiv sub aspectul că ultimul a înțeles că influența necorespunzătoare urma a fi comisă împreună cu altă persoană, iar în consecutivitatea evenimentelor, Comanac Ion relevă că anume Tipa Valeriu este persoana cu care a acționat prin înțelegere prealabilă în privința acestei fapte ilicite, în rezultatul căreia Comanac Ion a pretins și a primit, iar Tipa Valeriu a pretins aceste mijloace bănești enumerate *supra*.

5.14. De altfel, ulterior, Cîrlig Ion l-a recunoscut pe Tipa Valeriu în cadrul acțiunii de urmărire penală ca fiind persoana care a fost prezentat în luna iunie 2016 de către Comanac Ion drept angajat al CRIS „Registru” și care în schimbul sumei de 650 de EURO pe care a transmis-o, nemijlocit va influența persoanele publice, membri comisiei de examinare, în vederea facilitării obținerii permisului de conducere corespunzător categoriilor „D” și „E”.

5.15. În continuare, cu referire la episodul cu martorul Croitoru Nicolae, instanța reține aceleași trăsături similare la comiterea infracțiunii, potrivit cărora, din expunerile ultimului în calitate de martor, susține că Ion Comanac l-a convins prin faptul că nu va putea susține examenul și i-a propus ajutorul său pentru a putea promova examenul auto în schimbul unei remunerații de 950 EURO, pentru examenul teoretic și practic, pe care i-

a transmis ulterior împreună cu copia buletinului său de identitate, care denotă și în acest caz existența faptei de pretindere și primire a mijloacelor bănești cu titlu de remunerație ilicită.

Mai mult, martorul Croitor Nicolae afirmă că în continuare acțiunilor sale, Comanac Ion i-a transmis un număr de telefon al altei persoane, ce denotă din nou participarea a două persoane la comiterea infracțiunii, iar persoana vizată la un moment dat l-a informat despre imposibilitatea executării acțiunilor promise.

La fel, Croitoru Nicolae explică că peste cinci zile s-a apropiat la domiciliul lui Comanac Ion, pentru a discuta despre aceste circumstanțe, după care Comanac Ion a sunat pe cineva și într-un mod cifrat a vorbit despre acest fapt, adică dacă martorul Croitoru Nicolae va susține sau nu examenul, or urmează să restituie banii, iar termenul mijloacelor bănești fiind camuflați prin saci și în consecutivitatea celor expuse, Comanac Ion a comunicat că banii i-a transmis persoanelor de la Direcția de Calificare a Conducătorilor Auto a Î.S. „Registru” pentru susținerea examenului, însă Comanac Ion Comanac Ion a scos dintr-o mapă alte bancnote decât cele transmise inițial de el și i le-a restituit martorului.

5.16. În același context, instanța reiterează că la rândul său, martorul Comanac Ion, chiar dacă inițial a specificat că nu-l cunoaște pe Croitoru Nicolae, ulterior și-a schimbat poziția, argumentând prin faptul că a trecut mult timp și de exemplu pe Cîrlig Ion îl ține minte, deoarece sunt cunoscuți și sunt rude, iar concomitent a afirmat că susține declarațiile veridice de la urmărirea penală, potrivit cărora în aceeași perioadă de timp, într-adevăr a primit suma de 900 de EURO de la Croitor Nicolae pentru perfectarea permisului de conducere, după care confirmă că s-a adresat anume la inculpatul Tipa Valeriu, care a solicitat și a primit suma de 875 de EURO, după care i-a comunicat nr. de telefon al lui Croitor Nicolae.

În acest sens, Comanac Ion a cimentat versiunea înaintată de către Croitor Nicolae în fața instanței și prin urmare, instanța va reține ca adevărată anume această versiune, prin coroborarea cu declarațiile ultimului martor, cât și prin alte probe, or la caz, în rezultatul percheziției corporale a lui Comanac Ion, a fost depistat copia buletinului de identitate a lui Croitor Nicolae, care la rândul său a afirmat că banii i-a transmis anterior anume împreună cu o copie a actului de identitate pe numele său, iar alte explicații plauzibile care ar argumenta alte motive pertinente, decât cele exemplificate la caz, pentru care copia actului de identitate s-a aflat la Comanac Ion nu au fost reținute și prin urmare denotă că anume Tipa Valeriu a fost persoana care a pretins prin intermediul lui Comanac Ion mijloacele bănești dobândite de ultimul de la Croitoru Nicolae.

5.17. În alt aspect, cu referire la situația de fapt cu participarea martorului Luchian Marin, în mod identic cu situațiile analizate anterior, din declarațiile ultimului se relevă că a dorit să-și perfecteze permisul pentru categoria „C”, iar el s-a adresat la Comanac Ion pe care îl cunoștea.

Tot el, Luchian Marin mai afirmă că în acest context, la stația PECO „Lukoil” de lângă Grădina Botanică s-a întâlnit cu Comanac Ion ca să-i comunice rezultatul, la ce ultimul invoca o altă persoană pe nume Valera, care îl tot amâna cu răspunsul, după care

s-a mai întâlnit ulterior împreună cu Comanac Ion cu persoana pe nume Valera, identificat drept inculpatul Tipa Valeriu, precizând că Comanac Ion a coborât din automobil și a discutat cu Tipa Valeriu, iar doar după această discuție, a revenit înapoi în automobil și a comunicat că această problemă se va hotărî și că îl va telefona când va fi nevoie să transmită suma de bani, aproximativ 600 de EURO și ulterior deja, Comanac Ion s-au întâlnit pe str. Muncești, lângă magazinul „Ciocârlia”, unde acolo el a transmis suma de bani în cuantum de 600 de EURO, bani pe care acesta i-a pus în copia buletinului său de identitate.

5.18. Mai mult, Luchian Marin susține, că Comanac Ion fiind cu dânsul în mașină, când l-au așteptat pe domul Tipa Valeriu, i-a spus cuvintele „*acesta este șeful care hotărăște*” și a subliniat astfel în mod similar episoadelor cu participarea lui Cîrlig Ion și Croitoru Nicolae, că anume inculpatul a pretins mijloace bănești pentru a influența succesul desfășurării examenelor, or potrivit lui Luchian Marin, aceste acțiuni au constat în faptul că examinatorul urma să-i sugereze răspunsurile corecte.

5.19. De asemenea, cu referire la inadvertențele nesubstanțiale din declarațiile lui Luchian Marin la urmărirea penală cu cele din instanța de judecată, acesta susține veridicitatea celor relatate în fața organului de urmărire penală, potrivit cărora la 28 iulie 2016, Comanac Ion i-a prezentat persoana cu numele Valera ca fiind „șeful” de la CRIS „Registru”, care i-a confirmat că susținerea examenelor sale va avea loc săptămâna viitoare.

5.20. De altfel, martorul Luchian Marin, în cadrul prezentării spre recunoaștere a persoanei din 23 noiembrie 2016, l-a recunoscut pe Tipa Valeriu ca fiind persoana care a fost prezentat de către Comanac Ion drept angajat al CRIS „Registru” la 28 iulie 2016 și care poate nemijlocit să influențeze persoanele publice, membri ai comisiei de examinare, în vederea facilitării obținerii permisului de conducere.

5.21. Respectiv, în susținerea acestor concluzii, instanța reține în mod decisiv iarăși declarațiile lui Comanac Ion, potrivit cărora, acesta confirmă că o întâlnire cu Tipa Valeriu și Marin Luchian a fost într-un local de pe str. Muncești tot în 2016, cât și faptul că ulterior, Valeriu Tipa i-a zis să gătească documentele și banii, iar inculpatul îi va comunica când va fi ziua examenelor susținând, că domnul Tipa i-a menționat probabil până la întâlnirea de pe str. Muncești din mun. Chișinău, despre o sumă de 1000 EURO pentru ajutorul acordat, fără însă a-i furniza datele funcționarilor publici care vor fi influențați.

Astfel, Comanac Ion susține, că martorul Luchian Marin a fost de acord și i-a transmis banii la magazinul „Ciocârlia” de pe șos. Muncești, unde a și fost reținut în luna septembrie 2016, fiind prezenți doar el și Luchian Marin, însă a precizat în mod clar că acești bani trebuia să-i transmită lui Valeriu Tipa împreună cu documentele, ce denotă corect încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului sub semnul pretinderii mijloacelor bănești.

5.22. În confirmarea celor enunțate, potrivit procesului verbal de percheziție corporală din 26 august 2016, la martorul Comanac Ion au fost depistate și ridicate 8 bancnote cu valoare nominală de 100 EURO și o bancnotă cu valoare nominală de 50

EURO, care au fost transmise lui Comanac Ion de către martorul Luchian Marin, sub controlul ofițerilor de investigație din cadrul Centrului Național Anticorupție.

5.23. Concomitent, în rezultatul consemnării rezultatelor obținute la realizarea măsurii speciale de investigații - interceptarea și înregistrarea convorbirilor telefonice, se atestă o stenogramă a convorbirilor telefonice interceptate și înregistrate de la postul de telefonie mobilă nr. *****, utilizat de către Luchian Marin, care relevă exclusiv acțiunile martorului Comanac Ion și prin urmare nu sunt pertinente în cazul acuzațiilor aduse lui Tipa Valeriu.

În același timp, instanța nu atestă condiții de inadmisibilitate a ultimului mijloc de probă nominalizat, în lipsa unor circumstanțe care atestă administrarea ilegală a acestora în faza urmăririi penale, ce se confirmă prin actele procesuale ale organului de urmărire penală și controlul judecătoresc efectuat prin intermediul judecătorului de instrucție, iar mai mult, în temeiul art. 95 alin. (3) din Codul de procedură penală, este statuat că dacă administrarea probelor a fost efectuată cu respectarea dispozițiilor prezentului cod, argumentarea inadmisibilității probelor se face de către partea care cere respingerea lor, iar în caz contrar, obligația de a argumenta admiterea lor revine părții care le-a administrat sau părții în favoarea căreia au fost administrate probele, însă la caz nu au fost ridicate obiecții în privința probei vizate, care nu este una determinată la caz.

5.24. În subsidiar, instanța mai relevă că martorul Comanac Ion a mai detaliat despre modul în care acționa împreună cu Tipa Valeriu, subliniind faptul că în anul 2016, Tipa Valeriu i-a zis că are legături cu ajutorul băieților la perfectarea permiselor, urmând să faciliteze această procedură, explicând faptul că transmitea la băieți ce acte să gătească, iar după ce le pregătea, le arăta inculpatului și el lua copiile, pe care le ducea mai departe, precum și faptul că Tipa Valeriu nu era angajat al Departamentului de testare auto, situația care coagulează versiunea potrivit căreia, ultimul nu era o persoană publică în atribuțiile căruia intrau aceste acțiuni de perfectare a permiselor de conducere și susținere a examenelor în acest sens, urmând în mod cert de a fi influențate alte persoane publice în acest scop, a căror participarea la comiterea infracțiunii nu a fost dovedită și prin urmare corect au fost reținute faptele conform art. 326 din Codul penal, pentru fiecare episod în parte incriminat.

5.25. În altă ordine de idei, instanța consideră neargumentate versiunile înaintate de inculpat la caz, care nu au fost probate substanțial prin mijloacele de probă administrate în ședința de judecată și mai mult având dreptul sau posibilitatea de a reclama înscrisuri care ar confirma cele relatate, a manifestat un comportament pasiv în acest sens.

La caz, instanța consideră îndeosebi nemotivat faptul că în perioada anilor 2011-2012, a depus o plângere împotriva lui Comanac Ion, pe faptul transmiterii unor mijloace bănești, al cărui rezultat nu-l cunoaște, chiar dacă a avut posibilitatea probării acesteia.

La fel, instanța consideră nerelevante argumentele lui Tipa Valeriu despre faptul că nu a purtat discuții referitoare la acordarea de ajutor față de persoanele fizice de la Agenția Servicii Publice pentru calificarea conducătorului auto și nu are asemenea persoane cunoscute la Agenția Servicii Publice, având în vedere că la caz a fost reținută anume pretinderea mijloacelor bănești, iar ipoteza normei incriminate exclude rezultatul,

adică la caz nu contează dacă inculpatul a reușit sau nu să influențeze persoanele publice din cadrul Agenției Servicii Publice.

De asemenea, instanța tratează critic și versiunea inculpatului, care afirmă, că nu cunoaște martorii Cîrlig Ion, Luchian Marin și Croitor Nicolae sau faptul că împreună cu Comanac Ion s-a întâlnit, de altfel de mai multe ori și inclusiv la Gara Feroviară, pentru a primi acte emise pe numele unui terț Cimbrioi Alexandru sau pe str. Muncești, la magazinul „Ciocîrlia” pentru a discuta despre alte examene, ca fiind evazive și combătute prin alte probe certe.

Or, la caz instanța a identificat din depozițiile lui Cîrlig Ion, că ultimul a *contrario* a relatat faptul că în zona Gării Feroviare, acestuia urma să-i fie restituit buletinul și certificatele de la școala auto, după care a venit un automobil cu insigna „școala auto”, la volanul căruia era un elev și domnul de alături i-a transmis actele acestuia, ei fiind în automobilul dumnealui, precizând ulterior că anume persoana pe care a recunoscut-o cu degetul la urmărirea penală era persoana care i-a adus actele, adică inculpatul Tipa Valeriu, ce denotă o neconcordanță evidentă cu cele relatate de inculpat și susțin tezele instanței privind aprecierea critică a acestor declarații.

5.26. Astfel, explicațiile inculpatului se contrazic prin probele administrate și nu au un suport probatoriu consecvent în susținerea celor invocate, acesta operând doar cu versiuni motivate superficial, în mod vădit pentru a se eschiva de la răspunderea penală.

Subsecvent, la aspectul informațiilor oferite de către inculpați în ședința de judecată, instanța precizează că aprecierea unor declarații ale acuzatului în cadrul procesului penal denotă o importanță deosebită, ori dintr-un punct de vedere, cel puțin teoretic, declarațiile acestuia, în măsura în care sunt sincere, sunt importante pentru organele judiciare, deoarece numai el cunoaște cel mai bine împrejurările legate de infracțiune și numai el poate furniza informații cunoscute, iar la caz, în pofida nerecunoașterii vinei în comiterea infracțiunii, inculpatul nu redă circumstanțe care sunt argumentate vădit prin alte probe sau declarații ale martorilor, în baza cărora instanța ar constata cu certitudine inexistența unei fapte infracționale sau cel mult a unor semne ale infracțiunii incriminate.

5.27. În această ordine de idei, sistematizând cele conturate *supra*, instanța de judecată conchide că vinovăția inculpatului în comiterea faptelor incriminate în fiecare episod, și-a găsit confirmare în ședința de judecată, dincolo de orice dubiu rezonabil, pe când refuzul acuzatului de a-și recunoaște vinovăția nu poate servi ca temei pentru achitarea acestuia, dat fiind faptul că în cursul judecării cauzei au fost administrate probe care confirmă cu certitudine vina sa în comiterea infracțiunii incriminate în fiecare caz și cele invocate de Tipa Valeriu sunt apreciate de către instanța de judecată drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărindu-se doar scopul evitării răspunderii penale, or instanța notează că probatoriul unei cauze penale nu este ținut obligatoriu de declarațiile unei persoane, dar de multiple acțiuni și procedee juridice, prevăzute de Codul de procedură penală și verificate în ansamblu, prin care poate fi stabilită prezența faptei prejudiciabile și a vinovăției persoanei, la caz existând suficiente probe.

5.28. Astfel, instanța a constatat din materialele cauzei că partea apărării a avut accesul în egală măsură la cercetarea tuturor probelor enunțate în rechizitoriu inclusiv să le conteste, în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (4) din Codul de procedură penală, adoptând o poziție clară, pe care au susținut-o în proces exclusiv prin faptul nerecunoașterii vinovăției și faptelor imputate lui Tipa Valeriu.

5.29. Respectiv, la adoptarea sentinței, potrivit prevederilor art. 385 alin. (1), pct. 1-4 CPP, instanța de judecată trebuie să soluționeze următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate : 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

5.30. Prin urmare, fiind cercetate nemijlocit în ședință de judecată probele administrate în cadrul urmăririi penale, în ansamblu instanța constată că acestea sunt pertinente și concludente, precum și coroborează între ele, nefiind stabilite anumite contradicții esențiale și semnificative între ele, iar în ansamblu confirmă circumstanțele de fapt expuse în învinuirile aduse inculpatului, pe faptul comiterii infracțiunilor prevăzute la art. 326 alin. (2) lit. b) din Codul penal.

5.31. Astfel, conform ordonanței de punere sub învinuire, dar și potrivit rechizitoriului, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art.326 alin. (2) lit. b) din Codul penal, care atâta în prezent, cât și la momentul săvârșirii infracțiunii stabilea răspunderea penală pentru *pretinderea, sau primirea, prin mijlocitor, de bani, pentru o altă persoană, de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-l face să îndeplinească o acțiune în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite, acțiuni care au fost comise de două sau mai multe persoane.*

5.32. În continuare, în conformitate cu prevederile art. 14 alin. (1) din Codul penal, instanța statuează că infracțiunea este o faptă (*acțiune sau inacțiune*) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.

Conform art. 51 alin. (1) din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Potrivit art.52 alin.(1) din Codul penal, se consideră componență a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că componența infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din codul penal.

Conform art. 113 alin. (1) din Codul penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători. Instanța de judecată relevă că în cauza „*Kokkinakis vs Grecia din 25 mai 1993*” CtEDO a statuat că „(...) o infracțiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiție va fi îndeplinită atunci când individul poate să știe, pornind de la prevederea normei pertinente și la nevoie cu ajutorul interpretării ce-i este data în jurisprudență, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze răspunderea penală”.

5.33. În continuare, **privind temeiul juridic pentru atragerea la răspundere penală**, cu referire la *obiectul juridic special* al infracțiunii prevăzute la art. 326 alin. (2) lit. b) din Codul penal, în varianta imputată inculpatului, îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care este incompatibilă cu bănuiala că influența asupra unei persoane publice, persoane cu funcție de demnitate publică, persoane publice străine sau a unui funcționar internațional poate fi cumpărată în urma promisiunii, oferirii sau dării de recompensă ilicită unui traficant de influență.

Cu privire la obiectul juridic, instanța reiterează, că în temeiul prevederilor Convenției împotriva corupției, adoptate la New York la 31 octombrie 2003 și adoptată de statele Consiliului Europei, enunțate anterior, în scopul realizării angajamentelor de implementare a acestor recomandări, asumate pe plan internațional de către Republica Moldova, la art. 326 din Codul penal și sunt incriminate aceste fapte reunite sub denumirea marginală de „*trafic de influență*”.

De asemenea, reieșind din statutul subiectului acuzat în cazurile de incriminare la alin. (1) din acest articol 326 a Codului penal și a specificului acestei infracțiuni, la caz nu se atestă prezența unor *victime*.

Concomitent, instanța relevă drept *obiectul material* sau *imaterial* al infracțiunii specificate la alin.(1) art.326 din Codul penal îl reprezintă *remunerația ilicită*, care se exprimă în *banii*, titlurile de valoare, serviciile, privilegiile, alte bunuri sau avantaje necuvenite promise, oferite sau date traficantului de influență, la caz aceasta evidențiindu-se anume prin banii preținși sau primiți de Tipa Valeriu de la Cîrlig Ion, Croitor Nicolae sau Luchian Marian, prin intermediul martorului Comanac Ion, pentru a face îndeplinirea de către persoanele publice din cadrul Agenției Servicii Publice a unor acțiuni, la caz prin perfectarea unor permiselor de conducere și ajutor în susținerea examenelor pentru obținerea unui permis de conducere.

Respectiv, în acord cu lit. d) al art. 2 din Convenției ONU împotriva corupției, adoptate la New York la 31 octombrie 2003, prin „*bunuri*” trebuie de înțeles bunurile, corporale sau incorporale, mobile ori imobile, tangibile sau intangibile, ori actele juridice sau documentele atestând proprietatea acestor bunuri sau drepturile referitoare la acestea.

De asemenea, prin „*bunuri*” se au în vedere, printre altele: 1) semnele bănești autentice (*bancnotele sau monedele metalice autentice, inclusiv cete jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine*); 2) valorile mobiliare de stat autentice; 3) alte titluri de valoare autentice.

În subsidiar, instanța mai subliniază că potrivit art. 459 alin. (5) din Codul civil (*art. 288 alin. (5) din Codul civil, în redacția Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002*), bunurile care nu sânt raportate la categoria de bunuri imobile, sânt considerate bunuri mobile, inclusiv *banii*, iar conform art. 455 din Codul civil, prin bunuri se consideră toate lucrurile susceptibile apropierii individuale sau colective și drepturile patrimoniale, lucrurile fiind obiectele corporale în raport cu care pot exista drepturi și obligații civile.

5.34. Sub aspectul *laturii obiective*, aceasta se conturează la caz în acțiunea exprimată prin *pretindere* sau după caz, *primire* prin mijlocitor, de bani sau bunuri, enumerate la alin.(1) din art.326 a Codului penal, pentru o altă persoană publică, pentru a-l face să îndeplinească o acțiune în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.

Astfel, Potrivit art.123 alin.(2) din Codul penal, prin *persoană publică* se înțelege funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special.

În ce privește fapta prejudiciabilă, aceasta în speță, s-a manifestat prin modalitatea normativă cu caracter alternativ de „*pretindere*” a banilor în toate cazurile incriminate și prin „*primire*” în cazul lui Croitoru Nicolae, precum a fost reținut nemijlocit din învinuire.

La rândul său, prin „*pretindere*” se înțelege cererea insistentă, reclamarea, revendicarea având ca obiect bani, titluri de valoare, servicii, privilegii, alte bunuri sau avantaje, iar prin „*primire*” trebuie de înțeles luarea în posesie, obținerea, încasare de bani, titluri de valoare, servicii, privilegii, alte bunuri sau avantaje.

În acest context, în art.326 din Codul penal, termenul „*influență*” este folosit în sensul de putere, capacitate de a modifica comportamentul factorului de decizie în sensul dorit, respectiv de a-l determina să facă o favoare sau să ia o decizie favorabilă și evident, această influență trebuie să fie de o anumită natură și să îndeplinească anumite condiții pentru a face obiectul de referință al dispoziției de la art.326 din Codul penal.

Astfel, influența la care se referă dispoziția în cauză nu trebuie să aibă la bază o putere legală, autoritate, cu care este investit cineva prin lege sau în baza legii, cum ar fi șeful față de subordonat, organul de control față de cel controlat etc. și drept urmare, în sensul prevederii incriminate, termenul „*influență*” privește acea influență care trebuie să izvorască din alte raporturi decât raporturile legale de subordonare, de control, colaborare, îndrumare, supraveghere etc., prevăzute de lege sau în baza legii, ci din raporturile de rudenie sau prietenie, raporturile comerciale, relațiile infraționale, relațiile politice etc.

De asemenea, atunci când influența făptuitorului asupra persoanei publice nu este reală, ci numai afirmată de făptuitor, în mod similar cazurilor incriminate din spețele pendinte, această influență trebuie să îndeplinească și condițiile definite de legiuitor prin expresia „*susține că are influență*”, adică această influență trebuie să fie posibilă și credibilă, nu însă o pretinsă influență ce apare irealizabilă sau este absurdă, imposibil de a exista și a avea efect, or dacă influență nu este posibilă (*atât în sensul efectuării, cât și al finalității*), fapta nu va putea fi calificată în baza art. 326 din Codul penal, dar în asemenea cazuri, cele săvârșite ar putea reprezenta alte fapte penale, iar la caz, a fost reținută anume această formă de influență susținută.

În același timp, instanța atestă prezența mijlocitorului Comanac Ion, care a fost condamnat pentru aceiași faptă printr-o sentință irevocabilă, care a intervenit de partea vânzătorului de influență și acțiunile la caz nu au fost realizate de către făptuitorul Tipa Valeriu direct.

În acest context, instanța de judecată reține că latura obiectivă a infracțiunii a fost întrunită, circumstanțele de fapt fiind demonstrate prin declarațiile martorilor coroborate cu mijloacele de probă, inclusiv materiale, care în ansamblu confirmă cu certitudine cele comise de Tipa Valeriu.

Concomitent, în toate spețele deduse judecării, instanța consideră întrunite și condițiile calificării acțiunilor inculpatului sub aspectul „săvârșirii infracțiunii de două sau mai multe persoane”, conform încadrării juridice aduse faptelor sale, or în acest caz din probele administrate, inclusiv din declarații ale martorilor și/sau mijloace de probă administrate la faza urmăririi penale, se atestă la aceste infracțiuni participarea a 2 persoane, atât Tipa Valeriu, cât și a martorului Comanac Ion, care a fost condamnat printr-o sentință irevocabilă, la fel cu reținerea acestei încadrări juridice și a confirmat participarea lui Tipa Valeriu în cauza pendinte.

Infracțiunea prevăzută la art. 326 alin. (2) lit. b) din Codul penal este una *formală*, care se consideră consumată la prezentele situații din momentul pretinderii de fiecare dată a remunerației ilicite traficului de influență, prin ce se întregește latura obiectivă a componenței de infracțiune.

5.35. Cu referire la *latura subiectivă* se remarcă, că infracțiunea incriminată este una intenționată, iar conținutul intenției rezultă din materialitatea faptei (*dolus ex re*), adică din examinarea tuturor semnelor laturii obiective, iar din ansamblul mijloacelor de probă administrate și a circumstanțelor de fapt și de drept analizate *supra*, denotă prezența unei intenții directe la săvârșirea faptei prejudiciabile, ori inculpatul a comis acțiuni directe, cu bună-știință, în mai multe episoade, exclusiv orientate în acest scop și anume instanța relevă discuțiile purtate cu Comanac Ion, solicitarea de transmitere a actelor și a mijloacelor bănești în sensul îndeplinirii acțiunilor funcționarilor publici din cadrul Agenției Servicii Publice, acțiuni care în opinia instanței puteau fi cauzate doar de o persoană care cu adevărat a dorit și a înțeles sensul acțiunilor sale (*adică întrunind caracterele volitiv și intelectual necesare în cazul intenție directe*), îndeosebi în cazul când Tipa Valeriu a mai fost anterior condamnat pentru infracțiuni similare și a înțeles caracterul acțiunilor sale, chiar dacă are antecedentele penale stinse.

De asemenea, instanța explică motivul infracțiunii prin interesul material, reieșind din remunerațiile ilicite pretinse de acesta, care au fost cuantificate în fiecare episod incriminat.

În același context, instanța subliniază că scopul infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(1) din Codul penal, cu reținerea circumstanței agravante expuse anterior, este unul special, care cunoaște următoarele patru forme:

- scopul de a face o persoană publică, persoană cu funcție de demnitate publică, persoana publică străină sau funcționarul internațional să îndeplinească o acțiune în exercitarea funcției sale, indiferent dacă o asemenea acțiune va fi sau nu săvârșită;

- scopul de a face o persoana publică, persoană cu funcție de demnitate publică, persoana publică străină sau funcționarul internațional să nu îndeplinească o acțiune în exercitarea funcției sale, indiferent dacă o asemenea acțiune va fi sau nu săvârșită;

- scopul de a face o persoana publică, persoană cu funcție de demnitate publică, persoana publică străină sau funcționarul internațional să întârzie îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă o asemenea acțiune va fi sau nu săvârșită;

- scopul de a face o persoana publică, persoană cu funcție de demnitate publică, persoana publică străină sau funcționarul internațional să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă o asemenea acțiune va fi sau nu săvârșită.

Astfel, instanța de judecată conchide că inculpatul își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, când le-a comis și le-a dorit în mod evident, ce denotă modalitatea manifestării intenției directe față de faptele de pretindere și/sau primire a remunerației ilicite în scopurile prevăzute la alin. (1) a art. 326 din Codul penal.

5.36. Din punct de vedere al calității de *subiect* al infracțiunii, instanța statuează că acesta este reprezentat de persoana fizică responsabilă, care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani, fără o calitate specială anumită.

La caz, instanța atestă că inculpatul Tipa Valeriu a fost identificat în ședința de judecată, în baza buletinului de identitate și a extrasului din Registrul de Stat al Populației, fiind născut pe *****, nu se află la evidența medicului psihiatru și/sau narcolog (vol. I, f.d.79,90,93) și astfel întrunește semnele subiectului infracțiunii incriminate.

5.37. Așadar, instanța de judecată consideră necesar ca **Tipa Valeriu** să fie condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. **326 alin. (2) lit. b)** din Codul penal, pentru fiecare faptă distinctă constatată, reieșind din considerentele enumerate *supra*, precum și din totalitatea probelor examinate în faza urmăririi penale și constatate ca fiind pertinente, concludente și veridice, care în ansamblu coroborează între ele, se completează între ele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert că a fost comisă fapta prejudiciabilă de către inculpatul Tipa Valeriu cu vinovăție sub forma intenției directe.

În condițiile specificate, reieșind din circumstanțele factice descrise în speță și de prevederile art. 326 din Codul penal, instanța de judecată conchide, că în acțiunile inculpatului Tipa Valeriu sunt întrunite toate semnele și elementele constitutive obligatorii ale acestei componente de infracțiune prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) din Cod penal – „*Pretinderea sau primirea, prin mijlocitor, de bani pentru o altă persoană, de către o persoană care susținea că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-l face să îndeplinească acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite*” și prin urmare, se stabilește atât temeiul real, cât și temeiul juridic pentru atragerea lui Tipa Valeriu la răspundere penală.

5.38. Mai mult ca atât, instanța ține să precizeze, că prin comiterea unor asemenea infracțiuni, se aduce atingere relațiilor sociale cu privire la activitatea persoanelor publice, a persoanelor cu funcție de demnitate publică, a persoanelor publice străine și a funcționarilor internaționali, care necesită să presteze o activitate în interesul societății, care urmează să fie incompatibilă cu suspiciunea că respectivii factori de decizie pot fi

influențați în exercitarea atribuțiilor lor de către un traficant de influență, precum și cu suspiciunea că influența respectivilor factori de decizie poate fi cumpărată în urma pretinderii de foloase necuvenite de către un traficant de influență, iar în acest sens, infracțiunile prevăzute la art.326 din Codul penal, chiar dacă în speță nu se atestă cauzarea unui prejudiciu material efectiv, acestea prezintă totuși o amenințare foarte gravă pentru preeminența dreptului, pentru democrație și pentru drepturile omului, deoarece subminează principiile bunei administrări, a echității și justiției sociale, denaturând concurența, împiedicând dezvoltarea economică și periclitând stabilitatea instituțiilor democratice și temelia morală a societății, argumente care impun *a priori* curmarea acestor fapte ilicite și pedepsirea făptuitorilor.

Cu privire la individualizarea pedepsei.

6.1. În cadrul dezbaterilor judiciare, de către procurorul Vitalie Codreanu a fost solicitată recunoașterea inculpatului vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) din Codul penal, cu stabilirea prin prisma art. 82 din Codul penal a unei pedepse cu închisoare pe un termen de 4 ani și 6 luni pentru fiecare episod în parte, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar conform art. 84 alin. (1) din Codul penal, să-i fie stabilită o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu includerea în acest termen a perioadei aflării în stare de reținere și de arest la domiciliu.

6.2. Apărătorul inculpatului, în cadrul dezbaterilor judiciare a solicitat achitarea lui Tipa Valeriu și a ezitat să se expună în privința sancțiunii aplicabile.

6.3. Inculpatul în ultimul cuvânt, în mod similar, a ezitat să se expună în privința sancțiunii aplicabile, optând pentru poziția de nevinovăție a sa în comiterea infracțiunii.

6.4. Potrivit art.24 alin.(2) din Codul de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. În cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

6.5. La individualizarea judiciară a pedepsei ce se va aplica instanța va avea în vedere dispozițiile art. art. 7, 75 Cod penal, respectiv: modalitatea și împrejurările în care a fost comisă infracțiunea, gradul de pericol social mediu al faptei săvârșite, de împrejurările în care a fost comisă fapta, dar și circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

În conformitate cu art.61 alin.(1) și (2) din Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

6.6. Concomitent, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Pedepsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanța remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De altfel, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

6.7. În concordanță, instanța consideră că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

În aceste sens, instanța de judecată menționează că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca „prețul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității lor.

Instanța concluzionează că sentința de condamnare în prezenta cauză penală va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpat, cât și pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracțiuni și va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale statului sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

6.8. În cadrul individualizării pedepsei, instanța de judecată ține cont și de regula nr.6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (*adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri*), potrivit căreia „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia”.

Din examinarea textului de lege invocat, rezultă că aceste criterii sunt obligatorii și trebuie avute în vedere în procesul de stabilire și aplicare a pedepsei.

6.9. Privind gravitatea infracțiunilor prevăzute de art. 326 alin. (2) din Codul penal săvârșită de către inculpatul Tipa Valeriu, instanța, conform art.16 din Codul penal, atestă că infracțiunea, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor grave comise din intenție.

Instanța de judecată reține că infracțiunea comisă de către inculpatul Tipa Valeriu face parte din capitolul infracțiunilor în domeniul corupției, care atentează la valori principale, precum relațiile sociale privind buna desfășurare a activității de serviciu, care este incompatibilă cu bănuiala că funcționarii pot fi influențați în exercitarea atribuțiilor lor.

6.10. Totodată, conform expunerilor acuzării, nici instanța de judecată reține prezența circumstanței agravante conform art. 77 alin. (1) lit. a) din Codul penal – „săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară”, or inculpatul a fost anterior condamnat pentru comiterea altor 2 fapte incriminate similar în baza art. 326 alin. (2) lit. b), d) și 326 alin. (1) din Codul penal prin sentința din 1 aprilie 2016, emisă de Judecătoria Centru, mun. Chișinău în dosarul nr. 1-952/2014, conform art. 84 alin. (1) din Codul penal, la o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, iar potrivit art. 90 din Codul penal, pedeapsa a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

Totuși, instanța va reține și o circumstanță atenuantă prin prisma art. 76 alin. (2) din Codul penal, prin faptul, că Tipa Valeriu are la întreținere 3 copii minori, ce se confirmă prin certificatele de naștere anexate la cauza penală (vol. II, f.d.5-7), iar argumente care l-ar caracteriza negativ din acest punct de vedere nu au fost relevate în speță.

De asemenea, temeiuri pentru liberarea inculpatului Tipa Valeriu de răspundere penală conform prevederilor art. 53 din Codul penal nu au fost stabilite.

6.11. În continuare, instanța de judecată conchide că art. 326 alin. (2) din Codul penal stabilește atât la data comiterii infracțiunii, cât și în prezent o pedeapsă *cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 7 ani*.

6.12. Concomitent, la stabilirea pedepsei instanța va reține pericolul social al infracțiunii săvârșite, or reieșind din acțiunile ilicite ale inculpatului în domeniul stimulării actelor de corupție, la etapa actuală încercările de influențare a unor funcționari publici în exercitarea atribuțiilor lor prezintă un grad sporit de pericol, care perturbă în mod evident activitățile publice, fiind elaborate politici la nivel inclusiv internațională pentru curmarea acestor activități.

6.13. Pe cale de consecință, instanța evidențiază că în procesul judiciar, procurorul a solicitat tragerea la răspundere penală prin aplicarea în privința acestuia a unei pedepse cu închisoare, în privința căreia partea apărării a obiectat, solicitând emiterea unei sentințe de achitare.

Instanța mai subliniază că potrivit materialului caracteristic, inculpatul anterior într-adevăr a fost condamnat pentru săvârșirea unor infracțiuni similare (vol. I, f.d.84-88) și îndeosebi se reține faptul că acesta a comis faptele incriminate în cauza pendinte în timpul aflării inclusiv în perioada de probă, demonstrând o desconsiderare vădită a unei

sentințe judecătorești prin care acestuia i s-a acordat posibilitatea reală de resocializare fără a se afla în detenție.

Totodată, acesta are și la întreținere 3 copii minori, are împlinită vârsta de 60 de ani și de la comiterea infracțiunilor până în prezent a trecut o perioadă de peste 6 ani, în care nu au mai fost înregistrate comiterea altor infracțiuni.

Respectiv, coroborând circumstanțele expuse supra, cu reținerea unei circumstanțe agravante, cât și a unei circumstanțe atenuante, denotă în accepția instanței o posibilitate reală de aplicare a unei pedepse principale privative de libertate, după cum statuează sancțiunea normei penale incriminate, însă pe un termen mai redus și mai aproape de limita minimă admisibilă.

6.14. Astfel, reieșind din opiniile participanților la proces, a materialelor dosarului penal, a sancțiunii concrete a normei penale speciale incriminate și circumstanțele nominalizate *supra*, instanța consideră că o pedeapsă care ar justifica cu adevărat scopul legii penale în acest caz, care ar contribui la corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni de către condamnat este aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, care este una echitabilă în raport cu infracțiunile săvârșite, de *altfel fiind comise cu aspect de îndeletnicire*, dar și cu comportamentul, starea persoanei inculpatului sau lipsa altor urmări prejudiciabile grave.

Totodată, instanța consideră că această pedeapsă nu va genera sentimente de nedreptate, ci va constitui o garanție sau asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale statului sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

6.15. În subsidiar, instanța reține faptul că prin recurgerea la o pedeapsă privative de libertate, nu se vor crea inculpatului repercusiuni psiho-emoționale grave, ultimul neavând probleme de sănătate, care ar împiedica executarea pedepsei cu închisoare, ci *a contrario* va fi asigurată o probabilitate mai înaltă de adoptare a unui comportament mai puțin riscant și nedelinvențial în viitor atât pentru el, cât și pentru terțe persoane, având în vedere că s-a incriminat comiterea unei infracțiuni similară altor fapte, pentru care deja a fost condamnat.

Mai mult, instanța subliniază că reprezintă deja un fapt notoriu teza potrivit căreia, misiunea primordială a Statului în prezent este prevenirea și combaterea fenomenului corupției, cât și a altor procese tangente, astfel încât în toate cazurile de corupție, inclusiv a influenței necorespunzătoare, obligația statului este să investigheze eficient și să sancționeze în așa mod, pentru a nu mai fi admise în viitor repetarea unor acțiuni similare, or instanța ca reprezentat al unei puteri în stat, este indirect responsabilă de recidiva infractorilor, în cazul când având motive suficiente de fapt și de drept, nu a sancționat aspru făptuitorul care continuă să desfășoare o activitate infracțională, activitate care în mod clar s-a afirmat și în aceste situații drept o îndeletnicire a inculpatului.

6.16. Subsecvent, instanța va respinge argumentele acuzării privind aplicarea sancțiunii prin prisma art. 82 din Codul penal, or la caz nu poate fi reținută recidiva periculoasă invocată inculpatului Tipa Valeriu, având în vedere că ultimul a fost condamnat prin sentința din 1 aprilie 2016, emisă de Judecătoria Centru, mun. Chișinău

în dosarul nr. 1-952/2014, conform art. 84 alin. (1) din Codul penal, la o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, însă sancțiunea penală, potrivit art. 90 din Codul penal, *a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.*

Respectiv, instanța subliniază că potrivit art. 34 alin. (5) lit. d) și e) din Codul penal, la stabilirea stării de recidivă *nu se ține cont* de antecedentele penale stinse sau în caz de reabilitare, în conformitate cu prevederile art. 111 și 112 din același cod, precum și dacă *persoana a fost condamnată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei*, fiind întrunite ambele condiții, adică inculpatul a fost anterior condamnat cu suspendarea condiționată a pedepsei, cât și conform art. 111 alin. (1) lit. d) din ultimul cod citat, are stinse antecedentele penale.

6.17. Din motivele enumerate *supra*, exprimate atât în favoarea, cât și în defavoarea inculpatului, cu luarea în considerare a circumstanțelor obiective expuse anterior, cât și a circumstanțelor atenuante sau agravante reținute, instanța a opinat spre aplicarea pedepsei pentru săvârșirea faptelor prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) din Codul penal, sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni pentru fiecare infracțiune în parte constatată, luând în considerare inclusiv faptul că prin sancțiunea aplicată nu vor fi cauzate alte repercusiuni în viața inculpatului și inclusiv a unor terțe persoane, eventual aflate la întreținerea inculpatului.

6.18. La fel, în conformitate cu prevederile art. 72 alin. (3) din Codul penal, pedeapsa stabilită lui Tipa Valeriu va fi executată în penitenciar de tip semiînchis, iar reieșind din faptul aplicării unei pedepse principale privative de libertate, termenul de executare a acesteia, pentru inculpatul Tipa Valeriu se va calcula din momentul reținerii acestuia, cu includerea în acest termen inclusiv a perioadei de timp cât inculpatul s-a aflat în stare de reținere și de arest la domiciliu, adică de la 15 decembrie 2016, ora 8 și 35 min. până la 14 ianuarie 2017, ora 8 și 35 min. (vol.I, f.d.98,111-125,188).

Cu privire la măsura preventivă.

7.1. În corespundere cu prevederile art. 385 alin. (1) pct. 15) și art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală, instanța urmează să se expună în privința măsurii preventive ce se va aplica inculpatului până când sentința va deveni definitivă.

7.2. În contextul dezbaterilor judiciare procurorul Vitalie Codreanu, inculpatul și apărătorul acestuia nu s-au expus pe marginea aplicării sau menținerii măsurilor preventive în privința inculpatului Tipa Valeriu.

7.3. Analizând materialele dosarului penal, la momentul emiterii sentinței, instanța statuează că inculpatul Tipa Valeriu nu se află sub imperiul vreunei măsurii preventive în cadrul acestei cauze penale.

7.4. În acest context, instanța relevă că conform art. 329 alin. (1) din Codul de procedură penală, la judecarea cauzei, instanța, *din oficiu* sau la cererea părților și ascultând opiniile acestora, este în drept să dispună *aplicarea*, înlocuirea sau revocarea măsurii preventive aplicate inculpatului.

Potrivit prevederilor art. 175 din Codul de procedură penală, măsurile cu caracter de constrângere prin care bănuitul, învinuitul, inculpatul este împiedicat să

întreprindă/anumite acțiuni negative asupra desfășurării procesului penal, securității și ordinii publice sau asupra *asigurării executării sentinței* constituie măsuri preventive.

Reieșind din conținutul art. 178 alin. (2) din Codul de procedură penală, obligarea de a nu părăsi țara constă în îndatorirea impusă inculpatului de către instanța de judecată de a nu părăsi țara fără încuviințarea organului care a dispus această măsură, precum și în îndeplinirea altor obligații prevăzute la alin.(1) din același articol.

7.5. Astfel, instanța statuează că până când sentința va deveni definitivă în scopul asigurării executării acesteia, se va aplica în privința inculpatului Tipa Valeriu măsura preventivă – *obligarea de a nu părăsi țara*.

Instanța menționează, că în privința lui Tipa Valeriu a fost aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate și acesta nu a demonstrat până în prezent riscuri privind eschivarea sa de la respectarea măsurilor impuse prin lege acuzatului, are antecedente penale stinse, urmează să execute o pedeapsă pecuniară, se caracterizează pozitiv și aplicarea unei măsuri preventive non privative de libertate la momentul emiterii sentinței va avea ca scop eventual și responsabilizarea acestuia în fața instanțelor ierarhice superioare în cazul în care prezenta sentință va fi atacată.

Cu privire la mijloacele de probă.

8.1. Cu referire la prevederile art. 161-162, art.385 alin.(1) pct.13, art.397 pct. 3) din Codul de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictive, iar procurorul a invocat faptul că prin sentința din 1 aprilie 2016, emisă de Judecătoria Centru, mun. Chișinău în dosarul nr. 1-952/2014, corpurile delictive au fost trecute în contul statului.

8.2. Astfel, la caz instanța de judecată reține că într-adevăr prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Radu Starinschi din 26 septembrie 2016 (vol. I, f.d.37-38) au fost recunoscute în calitate de corp delict mijloacele bănești în cuantum de 850 de EURO în 8 bancnote cu valoare nominală de 100 EURO și o bancnotă cu valoare nominală de 50 EURO, care au fost transmise lui Comanac Ion de către Luchian Marin sub controlul ofițerilor de investigații ai Centrului Național Anticorupție și au fost ridicați ulterior în cadrul percheziției corporale la Comanac Ion.

8.3. În acest context, instanța notează că potrivit art. 162 alin. (1) din Codul de procedură penală, în cazul soluționării cauzei în fond, se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictive, iar la caz, soarta corpurilor delictive a fost soluționată deja prin sentința irevocabilă din 1 aprilie 2016, emisă de Judecătoria Centru, mun. Chișinău în dosarul nr. 1-952/2014, prin care Comanac Ion a fost recunoscut culpabil și condamnat de săvârșirea mai multor infracțiuni prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar mijloacele bănești au fost trecute în contul statului.

Cu privire la demersul privind confiscarea specială.

9.1. De către acuzatorul de stat, în dezbateri judiciare a fost solicitată confiscarea specială în temeiul art. 106 alin. (2) lit. b) din Codul penal, a mijloacelor bănești în sumă de 875 de EURO, din contul inculpatului în beneficiul statului, ca bunuri rezultate din infracțiunea comisă în urma primirii mijloacelor bănești de la Croitoru Nicolae.

9.2. Potrivit art. 106 alin. (1) și (2), lit. b) din Codul penal, sânt supuse confiscării speciale bunurile (*inclusiv valorile valutare*), rezultate din infracțiuni, precum și orice venituri din valorificarea acestor bunuri, iar în cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea acestora.

De asemenea, în conformitate cu art. 229⁴ din Codul de procedură penală, confiscarea specială a bunurilor infracționale, precum și repararea prejudiciilor cauzate prin infracțiuni se dispun prin hotărârea instanței de judecată în condițiile prezentului cod și ale Codului penal.

Conform art. 388 alin. (2) din Codul de procedură penală, la pronunțarea sentinței cu confiscarea specială a bunurilor persoanei condamnate, instanța de judecată ia măsuri pentru a asigura confiscarea acestora, dacă asemenea măsuri nu au fost luate anterior și potrivit art. 397 pct. 2) din același cod, dispozitivul sentinței de condamnare, pe lângă chestiunile enumerate în art. 395 și 396, în cazurile necesare, trebuie să mai cuprindă și hotărârea cu privire la confiscarea specială.

9.3. Așadar, instanța apreciind probele în ședința de judecată, a constatat în prezenta sentință interesul material al inculpatului Tipa Valeriu în contextul săvârșirii infracțiunii incriminate, care a realizat latura obiectivă a infracțiunii în cazul cu Croitoru Nicolae prin pretinderea și primirea mijloacelor bănești, susținând că are influență asupra unei persoane publice.

Or, în cadrul examinării cauzei, a fost stabilit în mod cert faptul că la caz, de către Croitoru Nicolae au fost transmise mijloace bănești în cuantum de 900 de EURO lui Comanac Ion, din care Tipa Valeriu a fost remunerat cu suma de 875 de EURO, fapt reținut din probele administrate la caz, inclusiv din declarațiile lui Croitoru Nicolae, cât și ale martorului Comanac Ion, iar totodată, mijloacele bănești nominalizate nu au mai fost ulterior ridicati de către organul de urmărire penală, ce atestă faptul că inculpatul a obținut un venit în urma primirii mijloacelor bănești.

9.4. În aceste condiții, instanța reține drept întemeiată cererea acuzării și va dispune confiscarea specială din contul inculpatului în beneficiul statului, a contravalorii mijloacelor bănești în sumă de 875 de EURO, convertibili în monedă națională, conform cursului oficial al BNM de la momentul executării sentinței.

9.5. În circumstanțele specifice cauzei date, instanța a mai luat în considerare și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în condiția neadmiterii încasării unor cheltuieli de judecată prea mari din contul inculpatului (*cauzele Kreuz împotriva Poloniei (nr. 1), §§ 60-67; Podbielski și PPU Polpure împotriva Poloniei, §§ 65-66; Weissman și alții împotriva României, § 42 și a contrario Reuther împotriva Germaniei (dec.)*), or s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil (*cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.*).

10. Cu referire la cheltuielile judiciare și în contextul laturii civile, instanța de judecată reține, că atât din conținutul rechizitoriului, cât și în ședința de judecată nu au fost înaintate și nu se atestă cheltuieli judiciare sau acțiuni civile depuse.

În conformitate cu prevederile articolelor 64, 84 alin. (1) și 106 din Codul penal, articolelor 162, 229⁴, 329, 340, 384-389, 392-395 și 397 din Codul de procedură penală, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se recunoaște vinovat **Tipa Valeriu ******* în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) din Codul penal (*episodul cu Cîrlig Ion*), se condamnă și i se stabilește o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Se recunoaște vinovat **Tipa Valeriu ******* în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) din Codul penal (*episodul cu Luchian Marin*), se condamnă și i se stabilește o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Se recunoaște vinovat **Tipa Valeriu ******* în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) din Codul penal (*episodul cu Croitoru Nicolae*), se condamnă și i se stabilește o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin. (1) din Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, se stabilește lui Tipa Valeriu ***** o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei în privința lui Tipa Valeriu se va calcula din momentul reținerii sale și se include în acest termen și perioada de timp cât acesta s-a aflat în stare de reținere și de arest la domiciliu, de la 15 decembrie 2016 până la 14 ianuarie 2017.

Termenul executării pedepsei în privința lui Tipa Valeriu se va calcula din momentul rămânerii definitive a prezentei sentințe.

Până când sentința va deveni definitivă, se aplică în privința lui Tipa Valeriu măsura preventivă – *obligarea de a nu părăsi țara*, pentru asigurarea punerii în executare a pedepsei.

Se admite demersul procurorului și se supune confiscării speciale din contul lui Tipa Valeriu în beneficiul Statului a mijloacelor bănești în cuantum de 875 (opt sute șaptezeci și cinci) EURO, care vor fi convertiți în lei moldovenești potrivit cursului valutar oficial al BNM de la momentul executării sentinței.

Sentința este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 15 (cincisprezece) zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (*sediuul Buiucani*), din momentul pronunțării integrale a acesteia.

Sentința integrală este pronunțată în ședință publică la 7 aprilie 2023, ora 11 și 00 min.

Președintele ședinței,

judecător

Stella BLEȘCEAGA